

Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPLAP

Mai számból:

A Szovjetunióban leszállítják a növényi zsiradékok és a zöldségkonzervek árát (2. oldal) — Az egyéki Petőfi tisznek jó termése volt (3. oldal) — Ellen-ségek (4. oldal) — A ma és a holnap mesgyéjén (5. oldal) — A tanács aktívája (6. oldal) — Irodalmi előadások a Ruhagyárban (7. oldal)

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 198. SZÁM

ÁRA 50 FILLÉR

VASARNAP, 1954 AUGUSZTUS 15

Rizsarató tábor a Hortobágyon

A párt Központi Vezetősége és a minisztertanács 1953 decemberi határozata, melyet mezőgazdaságunk felvirágoztatására, a dolgozók életszínvonalának emelésére hozott, igen nagy feladat elé állítja ifjúsági szövetségünkét is. Ifjúságunknak minden erejével segítenie kell e határozatok maradéktalan végrehajtását. Megyénkben a határozat végrehajtásáért folyó harcban eddig is szépen helytálltak a fiatalok, elsősorban a gépállomások, állami gazdaságok és termelőszövetkezetek fiatalai. Egyénileg dolgozó paraszt fiataljainkra azonban ez a megállapítás igen kis mértékben vonatkozik, éppen azért, mert maga a DISZ sem foglalkozott kellően az egyéni parasztfiatal-sággal. Epp itt annak az ideje, hogy rátérjünk ennek a hibának a kijavítására.

Ezért határozta el a DISZ megyei bizottsága, hogy ez év szeptember 10-től november 7-ig kizárólag egyénileg gazdálkodó parasztfiúk és lányok részére két-hónapos rizsaratótábor létesít a Hortobágyon, ahol több mint 4200 hold rizs vár learatásra.

Nagyjelentőségűek ezek a táborok elsősorban népgazdasági szempontból, hisz a rizs gyors és szemvesztésmentes learatásával több jut ebből a termékből a dolgozók asztalára. Emellett a parasztfiatalok két hónap alatt megismerkedhetnek az általuk még kevésbé ismert rizstermesztés alapvető szakmai, agrotechnikai eljárásaival.

A rizsarató táborban való munka komoly kereseti lehetőséget biztosít az ott dolgozó fiataloknak a tél beállta előtt. Ezt azért merjük állítani, mert megnéztük a tavalyi bérfizetési listát, mely szerint a hortobágyi rizsaratósnál a jól dolgozó fiatalok 10 napenként 500-1000 forintokat vehetnek fel. Ezek a fiatalok, amikor még csak hírből hallották, hogy ez évben a DISZ rizsarató táborát szervez, már 35-en jelentkeztek, hogy résztvegyenek a tábor munkájában.

Nagyjelentőségű a tábor megszervezése az egyénileg dolgozó parasztfiatalok nevelése szempontjából is. A két hónapig tartó táborban végzett munka megismerteti a fiatalokkal a kollektív élet szépségeit, közelebb hozza őket egymáshoz, s egyben le-

hetővé teszi azt is, hogy a DISZ népszerűvé váljon, s nevelő munkát végezhesen a fiatalok között. De az ifjúság szempontjából nem jelentéktelen az a tény sem, hogy ezek a fiatalok — mintegy 1500-an — most közelről megismerkedhetnek a Hortobágy „szőcskelegelőt” ábrázoló múltjával, és a fejlett, nagyüzemi, ipari és kereskedelmi növénytermesztő Hortobágy jelenével is.

A DISZ megyei bizottság gondoskodik arról is, hogy a táborban dolgozó fiatalok a munkaidő után jól szórakozhassanak. Vasárnaponként kultur- és sportrendezvények lesznek, este pedig tábori szabadtéri tánc. Hetenként kétszer a legszebb filmekben gyönyörködhetnek a rizsarató táborban dolgozó fiúk és lányok, és megismerkedhetnek a megyei és a budapesti művészekkel és sportolókkal.

Már most szeretnénk válaszolni arra a helyenként megnyilvánuló hírverésre, hogy a Hortobágyon a fiúk és lányok közös táborban laknak. Ez az ellenség hírverése, mellyel akadályozni akarja ifjúságunk aktív részvételét mezőgazdaságunk fejlesztésében. A fiatalok részére a táborhelyeket már kijelölték, külön a lányok és külön a fiúk részére, s a két tábor két kilométer távolságra van egymástól.

A DISZ megyei bizottsága és a függetlenített táborbizottság mindent elkövet majd azért, hogy a tábor élete zavartalan legyen minden tekintetben, így az erkölcsös magatartás tekintetében is. A bizottság állandóan foglalkozik majd a táborban lakók problémáival, hogy a fiatalok megelégedetten távozzanak majd el munkájuk befejezte után. Azt akarjuk, hogy a parasztfiatalok hazatérve községükbe, jó véleményt mondjanak el a Hortobágyról, a rizsaratósról, s aktív tagjaivá váljanak majd falujukban a DISZ-nek.

Ugy kívánjuk megszervezni a hortobágyi rizsarató táborot, hogy az hagyományossá váljon, és jövőre, amikor már több mint 10.000 holdat kell learatni, még több fiatal vegyen részt a tábor munkájában.

Diszták! Fiúk! Lányok! Jelentkeztek minél nagyobb számban a rizsaratóra!

Gurbán György,
a DISZ MB. titkára.

Eredményes takarékosági mozgalom a debreceni Dohánygyárban

(Üzemi tudósítónktól)
A debreceni Dohánygyár dolgozói a terv teljesítése mellett nem feledkeztek meg az anyagtakarékosságról sem. A második félévi tervük végrehajtásában 278.589 forint értékű megtakarítást irányoztak elő. A dohánygyáriak felismerték az anyagtakarékosság jelentőségét. Az eredmény már júliusban megmutatkozott, amikor 122.080 forint értékű anyagot takarítottak meg, ami a tervezett összegnek a 43,82 százalékát teszi ki.
Az anyagtakarékosságban példamutató munkát végzett a kereskedelmi osztály, amely az értékvő anyagok értékesítésével

87.913 forintot takarított meg. Kiváló eredményt ért el még a szivarkagyártás is. A harmadik negyedévre 60.000 forintos anyagtakarítást vállaltak, ezzel szemben már eddig 28.690 forint értékűt takarítottak meg. Az asztalos- és lakatosműhely dolgozói is kivették részüket az anyagtakarékossági mozgalomból, de különösen az asztalosműhely, amely már eddig 98,3 százalékra teljesítette vállalását. Az erőmű dolgozó a szén megtakarításával ennek el komoly eredményt, már eddig 32,9 százalékra teljesítették az anyagtakarékossági felajánlásukat.
Tamás Dezsőné

Ebben az évben másodszor nyerte el az „Élüzem” címet a Gördülőcsapágygyár

A Gördülőcsapágygyár dolgozói örömmel jelentik, hogy ebben az évben másodszor nyerték el a Kohó- és Gépipari Minisztérium „Élüzem” címet.

A Gördülőcsapágygyár dolgozói jó munkát végeztek a második negyedévben is, így méltán részesültek erre a kitüntetésre. A második negyedév során 72 százalékkal több csapágyat gyártottak, mint az első negyedévben. Új üzemszereket állítottak a termelés szolgálatába. Nagyjelentőségű technológiai módosításokkal és a munkaverseny lendületével elérték, hogy termelékenységük mutatójuk igen szépen javult. Az egy munkásra eső termelési érték a második negyedév folyamán 400 forinttal több volt, mint az első negyedévben. Komoly javulás történt a munkafegyelm terén is. Az igazgatónak mulasztók száma jóval kevesebb lett. Most a harmadik negyedévi tervük sikeres teljesítése érdekében ütemtervet készítettek, amelynek betartását, végrehajtását hétről-hétre ellenőrzik, hogy ezzel is biztos alapot teremtsenek a harmadik negyedévi tervük teljesítéséhez.

A Gördülőcsapágygyár dolgozói versenytársuknak, a hajdúszörményi dolgozó parasztlaknak üzenik, hogy versenytársuk első részét már teljesítették, amit bizonyít a Kohó- és Gépipari Minisztérium kitüntető elismerése. Arra kéri a hajdúszörményieket, hogy a kolmányuk ünnepére ők is hasonló eredménnyel válaszoljanak.

A megye gépállomásai vállalták, hogy augusztus 18-ra befejezik a cséplést

Közeledik augusztus 20-a, alkotmányunk nagy ünnepe. Erre a nagy napra gépállomásaink dolgozói azzal készülnek, hogy befejezik a cséplést augusztus 18-ra. Ezzel lehetővé teszik, hogy augusztus 20-ra a munkás-paraszt találkozó napjára a dolgozó parasztság a gabonabeadás maradványait teljesítővel bizonyítsa be hűségét a dolgozó nép államának és szolidaritását fegyvertársa a munkásosztály iránt.

A megyei tanács gépállomási igazgatóságához egymás után érkeznek a távirati jelentések a gépállomások teljesítményeiről. Több gépállomás nem is augusztus 18-ra, hanem már 16-ra, 17-re vállalja a cséplés befejezését.

Munkát keresnek a hajdúszörményi cséplőgépeknek

A jól dolgozó cséplőgépek, cséplőcsapatok a megye több helyén már munkájuk végére értek, a tiszacsegeiek, az egyekiek a harmadik, negyedik határban is segítenek már a cséplés gyorsításában, mert saját területükön nincs elég cséplőnivaló. Ez következett be Hajdúszörményben is, ahol a négy DISZ cséplőcsapat tagjai szombaton már azon gondolkodtak, hol keressenek munkát, hol cséplhetnek tovább. Már bevonattak 26 cséplőgépet.

Pintér Gyula elvtárs, a gépállomás igazgatója büszke arra, hogy a megye legjobban teljesítő négy cséplőgépezetjé az ő gépállomásán dolgozik. De az öröm mellett aggodalom is csendült ki hangjából, amikor mondotta:

— Boros Sándor cséplőgépe már több mint 55 vagon gabonát cséplelt el és bizony most már azután nézünk, hogy keressünk munkát számára, de a többi gép számára is, mert elapadtak az asztagok a gépek mellől.

Ez a probléma a megye számos helyén felmerült. A feladatot az, hogy a gépek nem túl nagy vándoroltatásával adják meg a segítséget a még elmaradóknak a cséplés gyorsítására.

A gazolókapálás elvégzése 140.000 mázsával több tengerit jelent Hajdú-Biharnak

A többtermés érdekében rendkívül fontos, hogy idejében elvégezzék a gazolókapálást, külön-

nösen a tengeriben és a cukorrépa-páiban. A derecskei járás jó példával jár elől a gazolókapálás végzésében. Jól tudják, hogy legkevesebb egy mázsával több tengerit terem a gazolókapa nyomán. A megye tengeri vetését figyelembe véve, ha csak holdanként egy mázsa terméstöbbletet is számítunk, 140.000 mázsa tengerivel több kerül a görbeba. Ez pedig azt jelenti, hogy mintegy 30.000 serst tudunk meghízalni az így nyert tengeriből.

Igen kifizető a cukorrépa gazolókapálása is. A tapasztalat bizonyítja, hogy 10 mázsával is emelkedik holdanként a termés. Ha mindenki elvégzi cukorrépa területén a gazolókapálást, s ezáltal 10 mázsával holdanként emeli a termését, akkor a megyében a termelők 4800 mázsa cukorral többet kapnak a betakarítás után. Nem kis mennyiség ez, nagy jövedelmet jelent. Erdemes működtetni a kapát.

A megyében 6880 termelő már teljesítette augusztus 20-i vállalását

Hajdú-Biharban a begyűjtés terén augusztus 20. tiszteletére 10.526 termelő tett vállalást. A vállalások teljesítésének ellenőrzése során a megyei versenybizottság megállapította, hogy augusztus 10-ig már 6880 termelő eleget is tett vállalásának. A termelőszövetkezetek közül 196 tett vállalást alkotmányunk ünnepére és ezek közül augusztus 10-ig nyolcvannegy eleget is tett vállalásának.

A községek közül hetvenkilenc áll versenyben, nyolc községünk teljesítette eddig vállalását.

A derecskei járás országosan harmadik a begyűjtésben

A gabonabegyűjtésben a megye községeinek versenyében élen halad az első kategóriában Józsa, a második kategóriában Tettlen, a harmadik kategóriában pedig Földes.

A termelőszövetkezetek közül az első kategóriában a hajdúvidi Petőfié, a második kategóriában a balmazújvárosi Vörös Csillagé, a harmadik kategóriában pedig az újtikos Új Erő termelőszövetkezeté az első hely.

A járások közül élen halad a nagyléltai járás az első kategóri-

ban, másodikban a derecskei járás és a harmadikban a püspök-ladányi járás.

Az országos versenyt tekintve a derecskei járás az ország harmadik legjobb járása a maga kategóriájában. A városok országos versenyében a harmadik kategóriában Hajdúnánás a második.

A jelentések arról számolnak be, hogy a derecskei járás a mai nap folyamán a cséplés gyorsításával a beadásnak is eleget tesz. Ezzel országosan első helyet szerezhet magának.

Hajdú-Bihar és Békés párosversenyében megyénk a győztes

Hetek óta tart a szívós küzdelem a két versenytárs, Hajdú-Bihar és Békés megye között. A versenyindító Békésnek még nem sikerült megelőznie Hajdú-Bihart. Ezt bizonyítja a legutóbbi versenyértékelés is, amelyet Békéscsabán tartottak meg.

Békés megye megbízottai elismerték, hogy Hajdú-Bihar jobb munkát végzett minden vonalon, kivéve az állatok és állati termékek begyűjtését. Kiderült ezen a versenyértékelésen az is, hogy a békésiek nemcsak hivatalosan jártak Hajdú-Bihar járásaiban, hogy szívesen meggyőződjenek a megye eredményeiről, hanem inkognitóban is bejárták a megyét. A saját szemük győzte meg őket arról, hogy valóban lemaradtak mögöttünk.

A békéscsabai versenyértékelésnek harmadik részvevője is volt. Csongrád megye küldöttjei is megjelentek. Bejelentették, hogy szeretnék, ha a két megye versenyéből három megye versenye fejlődne. Az őszi munkák során a versenyben már ők is szeretnének résztvenni.

Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága tettekkel bizonyítja be, hogy alkotmányunk ünnepére nem megy üres kézzel. Olyan eredmények elérésére készül, melyekre az egész ország felfigyel. Néhány nap van még hátra a nagy ünnepig, ezt használja ki minden mezőgazdasági dolgozója a megyének, hogy büszkén, emelt fővel jelenhessenek meg a nagy ünnepen, a munkás-paraszt találkozózon.
Bencze Mihály

US 14. SZOMBÁT

sek után

Tudja kollega, kis nemzetközi nap alatt két félek, megint vig!

ú négernek jó

odtan eltek még... ebédlokn is, ...tányért.

Motoros öröm

Minék örülsz, Annak, hogy napom ma... Talán pompás? Nem, a szó szor... értelmében p... végre kaptam fujtatót a... zületben...

észek egymás közt

Nézd már, mi peckesen jár an a kurta kis ágban... Mit akarsz? közelíti Csorost! Kicsoda? Ez? Igen. Annyit elért, hogy ő a... tos!

azság

Csillag tisz tagsága... llot épít az értékes... omszázeczer forintos

szony, hogy... árolnak?... n tisztességes... ettörlesztésre

A Szovjetunióban bevezetik a burgonya, a zöldség- és gyümölcsfélék kiskereskedelmi idényárát, leszállítják a növényi zsiradékok és a zöldségkonzervek árát

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista Pártjának központi bizottsága abból a célból, hogy érdekeltté tegye a kolhozokat, a szovhozokat és a kereskedelmi vállalatokat a burgonya, a zöldség- és gyümölcsfélék téli-tavaszi elraktározásában, és ezen élelmiszerek egész éven át egyenletes ütemű értékesítésében, valamint hogy a burgonya, a zöldség- és gyümölcsfélék elraktározására ösztönözze azokat a fogyasztókat, akiknek az említett élelmiszerek tőlre való elraktározásához lehetővé válna, elhatározta, hogy burgonyára, a zöldség- és gyümölcsfélékre az 1954-es terméstartól kezdve új kiskereskedelmi idényárakat állapít meg.

A határozat megállapítja a második övezet-beli idényárakat a burgonyára, hagymára, káposztára, uborkára, paradicsomra, amara, körtérszőlőre, citromra, banánra, ananászra, görögdinnyére és sárgadinnyére. Így például az I. oszt. késői burgonya szeptember 20-tól november 1-ig kilogrammonként 45 kopekbe, november 1-től március 1-ig hatvan kopekbe és március 1-től kilogrammonként 80 kopekbe fog kerülni.

Az alma kilogrammonkénti árát az I. minőségi osztályban a következőképpen állapították meg: október 15-ig 3 rubel kilencven kopek, október 15-től december 1-ig hat rubel, december 1-től február 1-ig 6 rubel 50 kopek és február 1-től 7 rubel.

A többi övezetben érvényes kiskereskedelmi idényárakat a burgonyánál, a zöldség- és gyümölcsféléknél a második övezetben érvényes árakhoz viszonyítva állapították meg.

A Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista Pártjának központi bizottsága határozatában intézkedik arról, hogy 1954 október 1-től a növényi zsiradékok, a zöldségkonzervek és a frissen fagyasztott zöldség állami kiskereskedelmi árát szállítsák le átlagban 12,5 százalékkal, ami bőségesen fedezi a lakosság számára a burgonya, a zöldség- és gyümölcsfélék idényárainak bevezetéséből adódó esetleges veszteséget.

Csou En-laj beszámolója a központi népi kormány ülésén

Peking (Új Kína). Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának augusztus 11-i ülésén külpolitikai beszámolót mondott.

A genfi értekezlet eredményei a béke erőinek nagy győzelmét, a háború erőinek vereségét jelentik, de az Egyesült Államok agresszív körei nem nyugodtak bele vereségükbe. Az eddigig még tevékenyebben működnek, ösztönzik és segítik a hazaáruló Csang Kaj-sek klikket, hogy az egyre felelőtlenebbül folytassa a kínai anyaország és partvidék ellen a zavaró tevékenységet és a pusztítást — mondotta öbökből Csou En-laj. Minden erejükkel igyekeznek feltámasztani a japán militarizmust és kommunistaellenes katonai szövetséget alakítani a Csendes-óceánon, támadó katonai tömböt Délkelet-Ázsiában és a Közép-Keleten. Mindezt azért teszik, hogy új feszültséget hozzanak létre Ázsia különböző részein. Az Egyesült Államok agresszív köreinek ez a politikája állandó veszéllyel fenyegeti Ázsiát és az egész világ békéjét.

Eppen ezért szükséges, hogy meghússuk az Egyesült Államok agresszív köreinek ilyen terveit, hogy egyik vereséget a másik után mérjük erre az agresszív politikára, ha meg akarjuk védeni a békét és a biztonságot Ázsiában és az egész világon. Az előttünk álló feladatok most a következők:

A többi érdekelt nemzettel együtt közösen biztosítani a genfi értekezleten elért egyezmények pontos végrehajtását — tovább keresni a koreai kérdés békés rendezésének lehetőségét, elszántan hozzájárulni Tajvan felszabadításához Kína szuverenitásának és területi épségének megvédésében; megerősíteni és fejleszteni Kína békés kapcsolatait a világ más nemzeteivel a következő öt év alapján; egymás területi épségének és szuverenitásának tiszteletbentartása, kölcsönös meg nem támadás, egymás belügyeibe való be nem avatkozás, a kölcsönös egyenlőség és a kölcsönös előnyök, a békés együttélés. Feladatunk végül törekedni a kollektív béke létrehozására Ázsiában.

A genfi értekezlet eredményeit azt bizonyítják, hogy a nemzetközi vitákat meg lehet oldani békés tárgyalások útján.

Az a tény, hogy a genfi értekezletnek sikerült elvileg meg egyezni az indokínai kérdés politikai rendezésében, új reményt kelt a koreai kérdés politikai megoldására is.

A kínai népet éppen annyira érdekli Európa békéje, mint Ázsiáé.

A Szovjetunió kormánya az európai béke megvédése érdekében, és a német kérdés békés megoldásához kedvező körülmények megteremtése érdekében július 24-én azt javasolta, hogy hívják össze az európai országok értekezletét az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésének megvitatására. Augusztus 4-én a szovjet kormány újabb javaslatban azt indítványozta, hogy a Szovjetunió, Franciaország, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok külügyminisztere idén augusztusban vagy szeptemberben üljön össze, és tanácskozza meg az európai országok értekezletének összehívását. A Kínai Népköztársaság kormánya teljes mértékben támogatja a szovjet kormánynak ezt a két javaslatát.

Ha Európában létrejön a kollektív biztonság rendszere, ez nem csak Európa békéjének, hanem Ázsia és az egész világ békéjének megvédéséhez is nozód fog járulni.

Meggyőződésünk, hogy a Szovjetunió vezette összes testvér-országok egyre növekvő hatalmával és virágzásával, szolidaritásával, a világ összes békeszerető nemzeteinek és népeinek együttes erejével minden agressziót, minden háborús fenyegetést biztosan el lehet hárítani.

Most, hogy Koreában fegyverszünet van, és Indokínában is helyreállt a béke, és ezzel fokozatosan csökkent az ázsiai feszültség, az Egyesült Államok agresszív körei, hogy új feszültséget támasszanak, a Tajvanra menekült áruló Csang Kaj-sek klikket igyekeznek fokozottan felhasználni a fegyveres beavatkozásra, zavaros haditevékenység és pusztító háború folytatására anyaországunk és annak partvidékei ellen.

A Román Népköztársaság segítése Szigetköz újjáépítéséhez

A Román Népköztársaságból Győrbe érkezett 43 vagon kenyő-fűrészfűrész a szigetközi családi házak újjáépítéséhez. A Meszhar 5-ös uszályra akkor kezdtek fel-

Az Egyesült Államok agresszív körei odáig mentek, hogy saját haditengerészetüket és légierejüket kivényelték, hogy hazánk határain állandóan figyeltassák erejüket, kövessenek el provokációkat, és támogassák azt a blokádot, amelyet az áruló Csang Kaj-sek csoportja létesített partvidékünk ellen. Az Egyesült Államok katonai repülőgépei július 26-án felhárított támadást intéztek Tajvan szigete fölött járógépeink ellen, és kettőt lelőttek.

A Kínai Népköztársaság kormánya ismét kijelenti, hogy Tajvan szigete Kína sérthetetlen területéhez tartozik, hogy a sziget amerikai megszállása túrhetetlen és ugyanilyen túrhetetlen lenne az is, ha az ENSZ gyám-sága alá helyeznék. Tajvan felszabadítása Kína szuverenitásának gyakorlása, és Kína belügye. Ebbe semmilyen külföldi beavatkozást nem tűrünk. Törvénytelen és semmis mindenféle szerződés, amelyet az Egyesült Államok kormánya az áruló Csang Kaj-sek csoporttal köt.

Ha bármilyen külföldi támadás akadályozni merészi a kínai népet Tajvan felszabadításában, ha megmerészli sérteni szuverenitásunkat és területi épségünket, ha be merészel avatkozni belügyeinkbe, magára kell vállalnia az ilyen agresszív cselekmények minden súlyos következményét.

Annak érdekében, hogy a nemzetközi feszültség tovább enyhüljön, hogy az indokínai fegyverszünetben megvalósult béke megszilárduljon, és kiterjedjen, hogy a békés együttélés öt alapelve megvalósuljon, parancsolunk szükséges, hogy a Kínai Népköztársaság felszabadítsa Tajvant, és felszámolja az áruló Csang Kaj-sek klikkjét. A kínai nép harca Tajvan felszabadításáért egyben harc a világbéke védelméért.

A nyugatnémetországi sztrájkhelyzetről

Berlin (MTI) Stuttgartban a közüzemi, szállítási és közlekedési dolgozók szakszervezete elhatározta: felszólítja tagjait, hogy hétfőn szavazás útján döntsék el, elfogadják-e a munkáltatók aján-

latát (hat pennig órabéremelést a követelt tíz pennig helyett) vagy sztrájkba lépnek követeléseik kiharcolására. Sztrájkhatározat esetén egész Nyugatnémetországban 1,2 millió dolgozó hagy-ná abba a munkát.

NEMZETKÖZI SZEMLÉ

A genfi konferenciát követő nemzetközi helyzet sajátossága mutatkozik meg napjaink két legfontosabb külpolitikai eseményében, az angol munkáspárti képviselők kínai útjában, és az „európai védelmi közösség” ratifikálásának vitáját napirendre tűző francia kormányhatározatban.

A kínai utazás pusztá ténye újabb kifejezése annak, hogy a világ igenis lépést tett előre a nemzetközi feszültség enyhülésének útján. Ez az utazás egyben újból ráirányítja a figyelmet arra a körülményre, hogy a genfi konferencián tanúsított angol magatartást semmiképpen sem

lehet véletlennek tekinteni és hogy az angol-amerikai politika között Genfben megmutatkozott eltérés nem valami pillanatnyi és időleges angol-amerikai per-patvar tükröződése volt csupán.

A második eseménynél szemtanúi vagyunk annak, hogy a legégetőbb ázsiai kérdés rendezése után mint bontakozik ki a harc a legégetőbb európai kérdésben, a Szovjetunió európai kollektív biztonság kérdésében kiadott legutóbbi két jegyzéke, és az „európai védelmi közösség” vitájának kitűzése egy új, hatalmas küzdelem első szakaszát jelzi.

Amiért az amerikaiak bosszankodnak

Attlee-ék és Bevan-ék kínai útjának jelentősége sok vonatkozásban túlnó egy egyszerű ellen-zéki párt vezető tagjainak önmagában is elég feltűnő külföldi látogatásán. Az angol munkáspárt vezetőinek az angol hivatalos politikai életbe betöltött szerepe, a küldetés személyi összetétele mind amellel szól, hogy erre az utazásra nem kerülhetett volna sor az angol kormány, vagyis Churchill és Eden előzetes beleegyezése nélkül. Vagyis ez a látogatás újra csak azt bizonyítja — amit egyébként már Genfben is tapasztalhattunk — hogy az angol uralkodó körök Kína esetében olyan realitással találják szembe magukat, amelyet nem tudnak, s a jelek szerint nem is akarnak figyelmen kívül hagyni.

Erthető, hogy ez a látogatás ismét csak felszínre hozta azokat az angol-amerikai ellentéteket, amelyek a genfi konferencia arculatán oly jellemző nyomokat hagytak, s amelyekben lényegében a június végén Washingtonban tartott angol-amerikai találkozó sem tudott nyihni. Jól megfigyelhető ennek az ellentétnek a felszínre jutása az amerikai sajtó kommentárjaiban, s az amerikai vonalhoz legközelebb álló angol lapok ideges megjegyzéseiben. „Ami Amerikát illeti — írja a napokban a „Washington Post” — határozatlan bosszankodik a látogatás miatt.” Az angol „Daily Sketch” kerekén kimondja, hogy „a látogatásnak szükségképpen időnként félreértéshez kell vezetnie szö-

vetségesünkkel.” Az angol sajtó többi orgánmának cikkeiből azonban kiderül, hogy az angol közvélemény többsége sokat vár ettől a látogatástól. „A munkáspárti látogatók feladata Pekingben nem csak az lesz — összegezi ezt a hangulatot a burzsoá „News Chronicle” — hogy tolmácsolják az angol népnek a békés együttélésre irányuló kívánságát, hanem hogy kifejezésre juttassák az angol népnek a nemzetközi érintkezés elfogadott formáiba vetett hitét, amelyeket Nagy-Britanniában létfontosságúnak tartanak a tartós együttműködés szempontjából.”

Az angol munkáspárti küldöttség kínai útjának örvendetes pozitív jelentősége nyilvánvaló tehát. Nem kétséges persze, hogy Attleennek és társainak megvan a maguk sajátos, hogy úgy mondjuk taktikai célja is ezzel a látogatással. A német felfegyverzés kérdése olyan éles megosztást teremtett ugyanis az angol munkáspárton belül, amilyenre hosszú évek óta nem volt még példa, és reális lehetősége van annak, hogy a munkáspárti és szakszervezeti küldöttek vereséget mérnek ebben a kérdésben Attlee-ékre a párt őszi országos konferenciáján. Egészen valószínűnek látszik, hogy Attlee-ék kínai utazásuknak általános helyeslést kiváltó tényét a jobb-oldali vezetés válságának áthidalására, s a német felfegyverzést támogató politikájuk elfogadatlására igyekeznek majd felhasználni a konferencián.

Harc a nemzeti demokratikus egységért Franciaországban

Az „európai védelmi közösség” ratifikálásának kérdése, vagyis Nyugat-Németország felfegyverzésének problémája újra a nemzetközi politika központi kérdése lett tehát. A nyílt és többszöri amerikai-angol nyomás, valamint az amerikai vonal franciaországi híveinek lázas tevékenysége eredményeként a ratifikációs vita augusztus 28-án megkezdődik a francia nemzetgyűlésben. A ratifikációs vita megkezdését, s az „európai védelmi közösségben” résztvevő hatalmak brüsszeli konferenciájának befejezését mindössze egy hét választja el egymástól. A sietés tehát feltűnő, és arra vall, hogy a hidegháború megszállottjai jól érzik: — a nemzetközi légkör nem a náci hadsereg talpraállításának, hanem a józanság felülkerekedésének, a megegyezések feltételeit érleli. A beérést akarják megelőzni, amíg nem késő. Nem kétséges, hogy a hidegháború erőinek ez az akciója komoly veszélyt jelent a nemzetközi feszültség enyhítéséért folyó harc ügyére.

A franciaországi események ugyanakkor azt mutatják, hogy a francia nemzet egészséges erőt tisztában vannak azzal, hogy mi a tét az „európai védelmi közösség” kérdésében. Az európai háború csíráját magában hordó

végzetes szerződés ellen nemcsak a nép mozdult meg máris Franciaországban, hanem Franciaország legnagyobb pártja, a Kommunista Párt kétszeresítette meg erőfeszítéseit a szerződés megbuktatására, de egyre inkább a küzdőterre lépnek a polgárságnak azon erői is, amelyek ha következtetlenül, ha visszacsékel meg is, de mégis a nemzeti függetlenség fenntartása mellett foglalnak állást a szuverenitás és önállóságot sárbatipró „európai védelmi közösség”-gel szemben.

A nemzeti függetlenség védelme — ez az „európai védelmi közösség” ellen indított harc központi jelszava ma Franciaországban. E jelszó és a mögötte lévő tartalom mozgósító erejére mutatnak azok a legújabb jelenségek, hogy a helyzet a kormányon belül is végsőkig kiéleződött, s mint a „Parisien Liberté” burzsoá lap írja, a kormány több tagja máris a lemondás gondolatával foglalkozik, s a ratifikációs vita kitűzése óta az egész kormány helyzete bizonytalanná vált.

Augusztus utolsó hete forró napokat ígér a nemzetközi politikában. Az egyszerű emberek milliói újra „Párizsra vetik a gyűző szemüket” a most következő hetekben és napokban.

Kedves Július 22-én jöttetek, sünk. Eng szüntünk b elnyertétek.

A multi irt nyilt leu molni eddigi eddigi teljes

Nem kel nagyrszéne első vállalá teljesítésére vállalásnak teljes mérté beadását. csépléssel e kötelezettsé

Tojásbea negyedévű 124 százalé őszintén mé lesbeadásbó sunknak. De van. De do kelésen me maradt

A Utlünk az 6 beszélt és vait. Ajkán ömlöttek a Berettyóról s közben és sajtó életét

Körülöttük korszorúta embernek o itt, ezen a delutánon, a maguk sajátos, hogy úgy mondjuk taktikai célja is ezzel a látogatással. A német felfegyverzés kérdése olyan éles megosztást teremtett ugyanis az angol munkáspárton belül, amilyenre hosszú évek óta nem volt még példa, és reális lehetősége van annak, hogy a munkáspárti és szakszervezeti küldöttek vereséget mérnek ebben a kérdésben Attlee-ékre a párt őszi országos konferenciáján. Egészen valószínűnek látszik, hogy Attlee-ék kínai utazásuknak általános helyeslést kiváltó tényét a jobb-oldali vezetés válságának áthidalására, s a német felfegyverzést támogató politikájuk elfogadatlására igyekeznek majd felhasználni a konferencián.

A nap m vagasztottak maár se re később, mik ka már a va szellőn a ke lete erőddöt rettyőúfaluk még mindig lom, néhány danom a ha zom neki, és tartozom emelte őt a közlül, módó lásra, s kul irányító sze

Apja hol urasági csel hogy hol va tőség. A ki szott ki a merkedett hészégeivel. után nyara országot és őszitől tavas meléssel ka

Gyermeke na tanulni, kalma. A tán — mi vonzották től kezdve te. Ma a utolsó évf előtt áll. egynehány 70 könyvtá

Mi a termén A termé árad a gab ján túl va most a b tárolása. E menyforgia nagy gond ségi tárolás

Az átve zsisziskzita kártévő rd terményt. lárában se bona széth lenokocsi káját,

Müle Józsefnétől, a városi tanács oktatási előadójától tudjuk meg, hogy Debrecennek 25 napköziotthonos óvodája van. Ezekben a napközi otthonokban közel ezer kisgyermek kap féltő gondozást.

Minden óvodába nem mehetünk el egy nap alatt. Néhány látogatás tapasztalatából azonban képet kaptunk arról, milyenek napközi otthonaink, milyenek lesznek a jövőben.

Jókai utca 16.

Postás üzemi bölcsőde

Csengetésünkre egy pöttöm gyerek szalad a kapuhoz. Nyílik a rezesz, s ott áll előttünk kis napzóban, fonákul felvett ingben egy kislány.

— Erőt, egészséget! — mondja megszeppenve.

— Erőt, egészséget! Őcsi, hogy hívnak? — kérdezem mindjárt — hogy saját nevén szólíthassam aztán Pócsi Jánost, a napost.

A postás bölcsődében a kapu állandóan zárva van, nehogy a gyerekek kiszökjenek az utcára. Csengetéskor a napos kötelessége kaput nyitni. Olyan eset még nem fordult elő, hogy elfelejtkeztek volna a naposok a kötelességről, de olyan már igen, hogy nem érték el a zárat. Olyankor a dadus néni segít.

Ragyogó tisztaság fogad, de ez óvónénik zavartan szabadkoznak, hogy most azért van rendellenesség, mert „permeteztek”. Az ablakot, a falakat fertőtlenítették, hogy a legyeket elpusztítsák.

Debrecennek ez a legkorszerűbb üzemi bölcsődeje. Magasak, világosak a termek, a parketten szőnyegek futnak, egészséges az udvar, pompa van ebben a kis otthonban. Nagy csodálkozásra azonban egyetlen mesefestményt nem láttunk a falon, pedig nagyobb gyermekek is vannak itt. A gyermekek szívesen barátkoznának Hófehérkével és a hét törpével, szívesen megismerkednének Zsiráf Zsuzsival, Manó Mirivel, Csipcsip csibével!

Nem sok játékot láthatunk a bölcsődében. Kis főzőcskék roncjai vannak az asztalon, kerül egy-két baba és fajték is. Az óvónénik eddig még nem tudtak olyan játékot vásárolni, amit két-

LEGDRÁGÁBB KINCSEINK

SÉTA DEBRECEN NAPKÖZİOTTHONOS ÓVODÁIBAN

három hónapnál tovább megőriz-

tek volna a gyermekek. Most várják az új játékokat. „Nagyméretű” autók és babák, szobabútor érkezik most, 1500 forintot költöttek a héten játéokra.

Megtudjuk, hogy az „öreg” (mi úgy mondanánk, „kisöreg”) óvodások „ballagásra” készülnek. Mennyi vidámság van ebben a bölcsődében! Tizenketten mennek az ősszel iskolába. Mielőtt örökre elhagynák az otthonot, búcsút vesznek a többiekől. Ajándékba toltartót, füzeteket, ceruzát kapnak. Mészáros Lajosné vezető óvónővel már tanulják az énekeket, játékokat, amit a „ballagáson” adnak elő.

— Mi lesz az ebéd? — kérdezem búcsú előtt. — Most nem lesz olyan „nagy” ebéd — halom a választ — csak tejfőlés burgonyaleves, tejben rizs jammal. A bölcsődének saját gondnoksága van, az ebédet a bölcsődében főzik.

A napos kíséri ki a kapun. Gyorsan rácsattan a rezesz, és hangos sivitással fut el Pócsi János a kaputól. A játék várja...

Mester utca 30.

A Mester-utca hűvös, faárnyazott oldalán, 30. szám alatt van a városi tanács egyik napköziotthonos óvodája. Zsibongó gyermekek ülnek a kis padokon, mindegyik gyermek kezében egy jókora darab kenyér és paprika. Tízóraznak a gyermekek. Bemelegítjük a játéktérbe, egy „karos-

székre” telesszem, inkább ugyan mellé, mert sehogyszem férek el ilyen kicsi széken.

Venczel Gyulánéval, a napközi vezető óvónőjével előbb mostani óvodájáról, majd a mult rendszer egyetlen napköziotthonos óvodájáról beszélgetünk. Feltűnik, hogy nagyon sötét van a teremben. Mikor ezt megmondom, bosszankodva mondja, hogy többszöri kérés ellenére sem iombtalanít a városi kertészet, mert az ablak alatt lévő fák a villanyvezeték nem érintik. De rontják a gyermekek szemét, és elveszik a délutáni napot az épületől!

Ebben a napköziben sem látok több játékot, mint a postás bölcsődében. Ami kevés játék van, az sem a legkorszerűbb. Nem lehet tisztán tartani a babákat, valamennyi baba rongyból, és nem viaszos vászomból készült.

Bizony sok múlik itt az óvónő leleményességén. Az ő játéktérmeiben valóságos állatok játszótere van a falra festve. Manók, kacsák, csibék, zsiráfok és medvebocok. A gyermekek nem egyszer önfeledten álltak ez előtt a bájos képek előtt. A falon még meglátjuk az 1945-ös festményeket is. Venczel Gyuláné első munkája ez abból az időből, ami-

kor még Debrecenben a Mester-utcai napközi volt az egyetlen, s játékok, felszerelés híján így szórakoztatták a gyermekeket.

Szóba kerül a felszabadulás előtti napközi is. A Rákosi-telepen alakult az 1941-ben. Össze sem lehet hasonlítani azt a mostaniakkal — mondja Venczel Gyuláné. — Az uralkodó osztályt nem az az elv vezette, hogy segítsen a dolgozó anyáknak, hanem az, hogy a Rákosi-telepi dolgozó bizalmát megnyerje. A világba kürtölték választások előtt ezt a létesítményt, de arról nem szóltak, hogy az itt elhelyezett 90 gyereken kívül mi történik a többivel. A felszerelés nem volt valami mintaszerű. A gyermekek legtöbbször a homokban játszottak, mesét és versiket tanultak. Ez volt a legolcsóbb.

Erezzük, hogy ez az óvónő, annak ellenére, hogy nehézségek gördülnek nevelői munkája útjába, mostani óvodájának él, az a mindene. A rend, tisztaság, ötletes festmények, gondoskodás mind azt mutatják, hogy lelkesen végzi munkáját, és több segítséget érdemelne a városi tanácstól.

Romantika

az Eötvös utcában

Az Eötvös-utcai napköziotthonos óvodában bájos romantika fogadja a belépőt. Az egész udvar virágba borulva, zöld fű, falálkodik a kert hátuljában az ég kékjével, egy helyen virít csak

egy kis szigetcské, a sárga homok. Apró asztalkák a gangos eresz alatt, mindegyiken virág. „Harapni lehet” a levegőt. A játéktér ablakai sarkig nyitva vannak. Friss méz- és festékszag érzik ki az öltözőből. Két-ágú létrán állva, egy dadus néni tulipánokat festget a falra. Magyaros motívumokkal díszítették az egész épületet. Csend van, csak arrább hallik az útemes szuszogás. Alusznak a csöppsegek. Egyik-másik még álmában is játszik, rugdalozik és kacag, babát simogat, vagy éppen főzőcskézik...

Ugyanazt mondhatjuk erről a napköziről is, mint a Mester-utcairól. Csak megerősíthetjük az itteniekkel előzőleg szerzett tapasztalatainkat. Az óvónők mindene a gyermek, de kevés segítséget kapnak. Itt is kevés a játék, a hely sem valami jó, de kedvezőbb, mint a Mester-utcai óvodánál. Megtudjuk, hogy a gyermekek nem kapnak gyümölcsöt, a koszt változtatás és jó, de kevés. A Mester-utcai napközibe a hét elején 7 liter spenótot küldtek ki 5 és fél liter helyett. Mégis 3 és fél liter találtak a kannában. Erdemes lenne ezzel foglalkozni az illetékeseknek!

Búcsúzás előtt körüljárjuk a kertet, ezt a virágos csodaliget. A gyermekek még alusznak, a libikókák a homokban a napot felforrósodva várják, hogy még egyszer a szóna után megnyergeljék őket barátaik...

Szeptembertől

26 napköziotthonos

óvoda lesz Debrecenben

A Fertőtlenítő Intézet mellett, a Rakovszky-utcán most épült fel az új száz férőhelyes napköziotthonos mintaóvoda. Itt még nem verik fel a csendet a gyermekek. Itt nem jegyezik semmit. Mégis... a kapu előtt állva szinte már látom, hogy egy megszeppent kis fiucska ajtót nyit. A kertben ott áll a libikóka... alusznak a heverőkön a kis csöppsegek... majd uszonnának... s minden mosolygós kislánynak, kislánynak egy nagy darab vajkenyér a kezében...!

PONGOR JOLÁN

Tizenötmillió üveg gyümölcskonzerv

A kalarasi konzervgyár a tavalyinál tíz nappal hamarabb kezdett hozzá az új cseresznyetermés feldolgozásához. Két nap alatt 5000 üveg cseresznyekomót készült el. Az idén a gyár 15 millió üveg gyümölcskomót, dzsemet, lekvárt és szörpöt készít. Az új gyümölcstermés feldolgozását a moldáviai konzervtröszt minden üzemében megkezdte.

Hengerelhető öntöttvas

A kínai tudósok egy csoportja olyan technológiai eljárást dolgozott ki újfajta, rendkívül szilárd öntöttvas gyártásához, amely semmilyen sem marad az acél mögött. Ez az öntöttvas nyújtható és hengerelhető. Készíthetnek belőle vasbetonarmatúrákat, gerendákat és tartókat. Azzal, hogy ezt az újfajta öntöttvasat a sokkal drágább acél helyett fel lehet használni az építkezéseknél, az építkezés önköltsége nagymértékben csökken.

Uszó színház

A krasznójarszki határterületi drámai színház színészeinek egy csoportja vendégszereplésre utazott a Jenyiszey partján lévő fakitermelő telepekre. Külön hajót bocsátottak a művészegyüttes rendelkezésére. A hajón száz-férfőhelyes nézőteret rendeztek be.

A színészek 16 helyen mutatnak be színdarabokat és különböző műsorokat.

Ellenségek

- TÁRCA -

Felsír a kenetlen. földtel púpozott talicska, Muhar Péter most fordítja a meredek deszkapallónak. Taszítja, löki fel-fel a magasodó gát tetéjére. Hányadszor tegnap este óta? Ki tudja! Egész teste görcsös zsidobadás, fázós remegés a kimerültségtől. A körötte mozgó emberek sokasága, a motorok ezerhangú dörmögése agyában már csak kavargó, kínzó kábulat. Pillanatra megszédül, már-már felbotlik, de mégis erőt vesz magán, nekifeszül és fölér a gátra. A földet odaborítja a döngölőkkel vértezett katonák elébe. Megáll egy szemhunyást, rábámul az esztét veszített folyamra. Lába alatt kevéssel, gyűrűzik sárgásan, piszkosan az áradat. Tépázza, morzsolja, vívja a frissiben húzott védősáncot. Halálos birokra kél az ember és a víz. Nézi az ördögi viadalt és elszorul a szíve, de úgy, ahogy talán csak egyetlen fiának halála hírére, a Donnál esett el. Az új házra száll most gondolatja, a téglásra, cserépes tetőre. Kölyökkora óta álmódott róla, harmatos reggelen, csillagos éjen. Két éve aztán meg lett... 50 esztendő korára. De mi lesz véle, ha...? S ott a búza keresztekben, a tengeri zölden! A termés, amely ismét a saját földjén érik. Milyen keserves volt az újrakezdés! Amikor őszön ki lépett, nem volt otthon se iga, se

fogat, se semmi. Amit a csoportba vitt, felét kifizették még akkor. A pénz meg elment a lányra, kelengyére. Ünnepi ruháját, vadonatúj csizmáját vetette le magáról, hogy visszaválthassa. De megnéklözte szívesen, mert a magányos élet az ő boldogsága. Boldogság! Hiszen lehet, hogy összedől most az egész élet.

Már hajolna a talicskáért, amikor érdes hang dörren rá:

— Kend napfördőzik? Timár az, a tanácselnök. Szikár, inas ember. Ő vezet a munkát. Négy napja szemét le nem hunyta.

Muharnak mellébe vág az igazságtalan szó. Hát még itt se hagyja békén? Itt is beletaposna? Daccal vág vissza:

— Én dolgozom, nemcsak... dirigálok!

A fardtság az ingerlékenység szülője. Timárban forni kezd a méreg. Megint ez... ez a nagyszájú! Akinek semmi sem tesz... aki elsőnek hagyta ott a csoportot... aki a tanács ellen lázít. Kirobban:

— Még kend felel vissza?

Itt is meg akarja bontani az egyiséget? Most, a veszedelem óráján? Hát magyar ember kend? — ömlik a keserű harag belőle, csak a hirtelen szívűből, nem az értelemből. Aztán odéb rohan, mert már ötfelét is hívják.

Muhar meg áll meredten. Min-

den eszébe ötlük, minden behégedt seb fölkapad egyszerre. A behajtott adó... a sok hercehurca... a foghegyről való beszéd... minden. A gyűlölet parázslék fel benne. Ugy érzi, úgy hiszi, gyűlölnie kell Timár Istvánt, mert az neki halálos ellensége.

A félrevert harangok

konganak. Tódul a nép a főtérre. Riadalom, sírás gabalyodik össze nyugtató szavakkal, tehetetlen szitkozódással. Timár ott áll a tanácsháza kapujában sápadtan. De jó lenne felébredni ebből a rémítő álmóból! De nem álmom, valóság. Beszélnie kell! Csendet kavar kezével:

— Emberek! Amit megtehetünk, el nem mulasztottuk. Mi sem, katona fiaink sem. De nem bírnak az árral. Estig el kell hagynia a falut mindenkinek, nehogy életben kár essék!

Nincs válasz. Nem lehet ezt ilyen hamar észzel felfogni. Nekivágni a nagyvilágnak kiverkutyja módjára? Hová? Merre? Egyszer csak felsüvölt Muhar Péter hangja:

— Egy tapodtat se! Az otthonunkat nem hagyjuk!

Feltűr a helyeslő zúgás kivált az öregebbek soraiban.

— Esznel legyetek! — küzdök Timár. — Minden pillanatban betörhet a víz! Teherautók jönnek, vagy száz. Jóságot, holmit mindenki felpakolhatja. De, ha nem mennek idejében, az is elvész! S az életük... maguknak nem kedves?

A tömeg bizonytalanodik, többségük lassan meghajlik a

kérelhetetlen való előtt. Muhar ekkor megragadja felesége kezét, úgy kiáltja:

— Menjetez csak, fussatok! Mi maradunk! Bizunk az istenben! S ha csalatkozunk, pusztuljunk mi is az otthonunkkal!

Az alkonyattal

surrant be a Duna a faluba. Gyilkos öléssel hálózta körül a házakat, utcákat. Az utolsó teherautó éppen hogy kivergődött az áradatból. Tetején síró nénikék, tehén, disznó. Az autó mellett kocog hosszú kötőféken Muhar Péter két lova. Egy fiatal hadnagy kötötte ki őket az istállóból. A gazdát, s az asszonyt senki sehol se találta.

Csend van. Még sohasem volt ilyen lelket fullasztó csend. Az ég szurokfekete. Talán a holdat, a csillagokat is elöntötte a szenyeny ár. Két ember kuporodik az egyik padláslyuknál. Az asszony hangtalan könnyekkel imádkozik. A férfi borzadva néz bele az éjszakába. A víz egyre kúszik felfelé. Nem látni, de érezni, mint a közelgő halált. Muhar szívéből szinte észrevétlen elszállt a konokság erőltetett nyugalma. Fél. Bárhogy viaskodik is ellene, éppen úgy fél, mint ez a kis kiszáradt asszonyka. Mindenki elment. Egedül maradtak. Közel a vég. — S miért? Ki az oka? — vergődik. — Én saját magam! A makacsságom! Az ostobaságom! Elpusztítom Erzsit is! Jogom van hozzá? Nincs! Hiszen hány ház összedől a háborúban, mégis mind felépült. S ott a lányom...

jön a kis unoka. Sohase láthatom meg? Hogy rohannék, repülnek innen vissza az életbe! Hiszen jó élni, most érzem, milyen jó... lenne!

Hirtelen imbolyog világosság tűnik szemébe. Lidérc? Képzelt játéka? Nem, lámpás! Errefelé közeledik! Ladik! S benne... atyáisten, csak nem...?

— Muhar Péter! Erzsók! — szárnyal a kiáltás. Timár Istváné! — Gyertek elő! Tudom, hogy itt rejtettek! A búzákat megmentették az oroszok! A lovak is biztos helyen vannak!

Vésztjósó, hatalmas recsenés. Réműlt sikoly. A ház feloldalra rogyik.

— Mire vártok még, az isten szerelmére?!

Kiugrik a csónakból, nyakigmerülve törtet a padlásfeljáróhoz. Az asszony reszketve tűnik fel. Megragadja, ölbekapja, odacipeli a ladikhoz. Az megnyugodva sóhajt. Most újabb hatalmas roppanás. A ház csúszik, omlik, mint a kártyavár. Muhar az életösztön utolsó erejével elrugasz-kodik a faltól és beleveti magát a vízbe. Odavágja fejét a kerítés kiálló hegyéhez. Merülne el, de Timár átöleli... néhány közdelmes másodperc... és már indul vissza a csónak mindhármmal. Muhar feleszmél, de hallgat. Fűrkészti Timár arcát. Az halvány mosollyal állja a pillantást. Nagysokára aztán megszólal:

— Köszönöm neked... István.

Timár se felel rögtön:

— Emberek vagyunk... Péter.

— Én azt hittem... halálos el-

lenségem vagy te nekem. István.

— Felejtjük el... Péter.

Szécsi Lajos.

200.0
AZ

Egy napon le...
szántúli...
Vállalathoz. A...
böl írták. Azt...
ték a debrecen...
nak az új hár...
csikból, s az...
küldjenek fel...
Béla gépkocsij...
elvértást, am...
Budapestről, a...
körülfojták do...
...: Na látod...
autó van. A...
megnéznek. De...
nehogy „gally...
szégyent hozza...
hírnevedre.

AZ IND

A jó taná...
egymás...
hangzottak...
Kiss Béla...
szólt semmit...
nyagokat...
tott fejével...
ts beszéljen...
nek igérjen...
fát, hisz nem...
ja még...
„Kedvenc”...
nevezte el a...
csit) milyen...
hozza. Te...
múltak a n...
Kiss elvtárs...
pott, Gáll Le...
Orúti a nagy...
szerető vagy...
...: Na Lajo...
— szép kocsi...
bizonyítsuk b...
Ez nem is...
május 1-én...
kásmozgalom...
ketten megf...
vesznek a 10...
fomban. Alá...
megkezdte a...
sleges anyag...
szántúli egész...
könyvű mun...
váltótársa áll...
kocsira az a...
kásánál.

100.000

50.000 kil...
kilométeróra...
förtént a...
Gáll Lajost...
ta fel. Az...
ismeretesnek...
la segített, t...
Nagy György...
ben a gépk...
kilométert...
Kiss Béla, n...
.....

Az augusztus vállala

A vállalás...
dolga — tar...
Debreceni S...
laló Vállalat...
tett eleget...
ünneperre te...
előtt teljesít...
vállalták, h...
gazdaságban...
fejézik a cse...
hogy már au...
ték a cséplé...
Jó munká...
nél éppen ú...
amikor is o...
a vállalatok...
hogy a csép...
ültek pihen...
segítséget a...
bánci Halad...
rös Csillag...
szepesi Új...
zetteknek. E...
a nyíradony...
leg gazdálko...
bonát.

A vállala...
jellemző, ho...
mű gazdasá...
mázsás báza

200.000 KILOMÉTER AZ SA-607 FR SZ. GÉPKOCSIVAL

Egy napon levél érkezett a Tiszántúli Épületanyagfuvarozó Vállalathoz. A Csepeli Autógyár-ból írták. Azt az örömhírt közölték a debreceniekkel, hogy kapnak az új háromtonnás teherkocsiból, s az átvételre valakit küldjenek fel. A választás Kiss Béla gépkocsivezetőre esett. Kiss elvtársat, amikor hazaérkezett Budapestről, a vállalat telepén körülfigyelt dolgozó társai.

...Na látod Béla, milyen szép autód van. A lányok még jobban megnéznek. De vigyázzál ám rá, nehogy „gallyra” tedd, nehogy séggyent hozzá! gépkocsivezetői hírnevedre.

AZ INDULÁS

A jó tanácsok egymás után hangzottak el. Kiss Béla nem szót semmit, csak nagyokat bölintott fejével. Minnek is beszéljen, minek igérjen füt-fát, hisz nem tudja még, hogy „Kedvenc” (így nevezte el a kocsit) milyen lesz hozzá. Teltek-múltak a napok.

Kiss elvtárs váltótársat is kapott, Gáll Lajos gépkocsivezetőt. Örült nagyon, hogy olyan gépszerető a váltótársa is, mint ő.

...Na Lajos — szolt társához — szép kocsit kaptunk, most azt bizonyítsuk be, hogy szeretjük is. Ez nem is késett soká, 1952 május 1-én a nemzetközi munkásmozgalom ünnepélyén mindketten megfogadták, hogy részt vesznek a 100.000 km-es mozgalomban. Aláírták a vállalat, s megkezdtek az építkezéshez szükséges anyagok szállítását a Tiszántúli egész területén. Nem volt könnyű munka. Kiss Béla és váltótársa állandóan vigyáztak a kocsira az anyagok le- és felrakásánál.

100.000 KM FELE

50.000 kilométert mutatott a kilométeróra, amikor változás történt a „Kedvenc” gazdájánál. Gáll Lajost Nagy György váltotta fel. Az új váltótárs is lelkiismeretesnek bizonyult. Kiss Béla segítette, tapasztalatát is átadta Nagy Györgynek. Így a múlt évben a gépkocsi elérte a 100.000 kilométert. Ekkor mindketten, Kiss Béla, meg Nagy György is

Az augusztus 20-ra tett vállalat teljesítése

A vállalat teljesítése becsület dölga — tartja a közmondás. A Debreceni Sertésenyésztő és Hízaló Vállalat ennek a becsületnek tett eleget, amikor az alkotmány ünnepére tett vállalatát határidő előtt teljesítette. A dolgozók azt vállalták, hogy az 1700 holdas gazdaságban augusztus 20-ra befejezik a cséplést. Ugy dolgoztak, hogy már augusztus 7-én elvégzették a cséplést.

Jó munkát végeztek a cséplésnél éppen úgy, mint az aratásnál, amikor is országosan elsők lettek a vállalatok versenyében. Most, hogy a cséplést befejezték, nem ültek pihenni babéraikon, hanem segítséget adtak a cséplésben a banki Haladás, a nagycseréi Vörös Csillag, bellegelői Lenin és a szépei Új Élet termelészövetkezeteknek. Egy cséplőgépek pedig a nyiradonyi határban az egyéni leg gazdálkodóknak cséplési a gabonát.

A vállalat jó gazdálkodására jellemző, hogy a debreceni 3. számú gazdaságukban 300 holdon 12 társas búzatermést értek el.

megkapták a sztahanovista oklevelet.

150.000 KILOMÉTER!

Ezzel az eredménnyel azonban nem elégedtek meg, hanem megindultak a 150.000 km eléréséért. A kocsit még nagyobb elővigyázatossággal vezették — mert tudták, hogy a vigyázat, s a jó gondozás fél sikert jelent. Ebben az időben igen nehéz terepet kellett nekik néha megtenni, de mindig megfelelő jó utat kerestek ki, amely nem „ette” a motort. A műszakok letelte után gondosan átvizsgálták a gépkocsit, nincse valami baj. Ez az odaadó, lelkiismeretes munka újból meghozta

az eredményét. Kisebb javításokkal ez év januárjában elérték a 150.000 kilométert.

DIADAL!

200.000 KILOMÉTER!

Mivel a gépkocsi még műszakilag kifogástalan volt, most már a 200.000 km elérését tűzték ki célul. A vállalkozást itt is siker koronázta. 1954 augusztus 2-át mutatott a naptár, amikor a kilo-

métermutató elérte a 200.000-es számot. Közben az árvízvédelmi munkában is derekasan helytálltak. Inkább több műszakot dolgoztak, éjt-nappalit egyggyé tettek, csak hogy saját maguk vezessék a kocsit.

ÉS MEG TOVÁBB...

— Na Gyurikám — szolt a 200.000 km megtétele után Kiss váltótársának — hány kilométert tudunk még a főjavításig megtenni.

— Hogy... hogy hány kilométert — lepődött meg. — Hát úgy saccolom azért, hogy 5 ezer kilométert minden további nélkül megtehetünk.

— Ah, 5 ezer kilométer kevés — legyintett kezével Kiss elvtárs — úgy gondolom, futhatunk mi még tízet is.

Igy jutottak arra az elhatározásra, hogy az alkotmány ünnepének tiszteletére még 10.000 kilométert vállalnak, mégpedig a 200.000 km lefutása alatt megakarított üzemanyaggal.

Most, amikor a gépkocsijuk túl van a 200.000 km-en, nem felejtene el köszönetet mondani a Csepeli Autógyár szerelőinek, akik jó munkájukkal járultak hozzá, hogy SA-607 frsz. tehergépkocsi kisebb javítással lefutotta a 200.000 km-t.

Kiss Béla és Nagy György gépkocsivezetők példája fényesen bizonyítja, hogyha szeretik és megbecsülik a gépkocsivezetők a rájuk bízott teherautót, nemcsak a 200.000 km-t futhatják le, hanem ennél többet is. Ez pedig nemcsak dicsőséget jelent, de sok felesleges kiadástól is mentesíti a népgazdaságot.

TANKA JUDIT

Élüzemavató ünnepségek Debrecenben

Tegnap délután több debreceni üzemnek adták át a büszke élüzem címet. A lelkes hangú ünnepi gyűlésekről az alábbiakban számolunk be.

Ruhagyár

Mint egy színes nyári virágcsokor, olyan volt tegnap délután a Postás Kultúrotthon Hámán Kátó utcai helyisége. A debreceni Ruhagyár dolgozói gyűltek itt össze, hogy az eddigi jó munkájuk betetőzéséül átvegyék a zászlós élüzem címet.

Kiss Árpád könnyűipari miniszter képviselőjében Rostás István a könnyűipari minisztérium Ruházati Igazgatóságának vezetője adta át a gyár dolgozóinak a kitüntetést tartalmazó díszoklevelet és a gyönyörű vörös selyem vándorzászlót.

A továbbiakban Kulcsár Ferenc elvtárs, az MDP megyebizottság másodtitkára mondott üdvözlő beszédet.

Szabó Sándor helyettes igazgató beszéde közben átadta a gyár dolgozóinak a „Szakma kiváló dolgozója” kitüntetéseket, s kiosztotta a második negyedévi jó munka, valamint az augusztus 20-ra kitűzött célprémium teljesítése alapján járó pénztalimat. Összesen 40 ezer forint került kiosztásra, amelyből fizikai, adminisztratív, műszaki dolgozók több mint százan részesültek.

Textilgyár

Nagyon régen volt ilyen ünnepélyes értekezlet a debreceni Textilgyárban.

Az ünnepségen a Vegyes Textilipari Igazgatóság nevében Bu-

zás Istvánné elvtársnő adta az élüzem cím elnyerését igazoló díszoklevelet és a szép piros selymezászlót. Ezután díszokleveleket és pénztalimat is osztottak ki a dolgozóknak. — „Könnyűipar kiváló dolgozója” jelvényt és oklevelet kapott **Selényi Antal** főmérnök, **Nagy Endre** asztalos, munkavédelmi felelős. „Kiváló dolgozó” oklevelet, jelvényt és pénztalimat kaptak **Nitray Mária** nyolcgépes szövőnő, **Boros Józsefné**, **Balogh Sándorné**, **Fülöp Zoltánné**, **Kovács Dezsőné**, **Kapcsos Jánosné**, **Lőrincz Mária**, **Veres Ferencné**, **Pesti Lászlóné**, **Nagy János** és sokan mások. Összesen 8300 forintot osztottak ki a dolgozóknak.

Debrecen

Ütfenntartó Vállalat

A Debreceni Ütfenntartó Vállalat dolgozói tegnap délután ünnepi ruhába öltöztek. Élüzemavató ünnepséget tartottak.

A közlekedési és postaiügyi minisztérium és hidfőosztályának vezetője, **Szabó János** elvtárs adta át **Debreceni István** igazgató-nak a büszke élüzem címet hirdető vándorzászlót, valamint az oklevelet.

A vállalat 39 dolgozóját részesítették pénztalomban. Többek között jó és minőségi munkájáért 300 forint jutalmat kapott **Bájt József** kövezősegéd. A megjutalmazottak között találjuk a kiváló munkájáról ismert **Csiha Gábor** terítő brigádját is, amely 1250 forint jutalmat kapott. Nagy tisztelettel vette át 2000 forintos jutalmát, valamint a sztahanovista oklevelet **Makai Sándor** brigádja is.

Sok mindennel mérnek ebben az országban a változásokat. A mérce hol nagyobb, hol kisebb. Van, aki az iparosítást, a földosztást hozza fel példának, van, aki Ebes új község bemutatásával is megelégszik. Mind-egy, a közös törekvésekben közös tartalom van. Bátoran és natározottan ki lehet mondani, hogy ma nem úgy élünk, mint tegnap, hogy holnapunk még a mainál is elégedettebb, s boldogabb emberire életre virrad.

A változás igazolására csak egyetlen utat hozok fel. Szülők, szülőföldem, a biharkezesi Fő-utát idézem. Hogy megváltozott. Járásai pártbizottság, járási tanács csaknem egymás mellett, odább kultúrotthon, gépállomás. Valamikor, ha kezdem az állomás felől a sort, úgy mondtam: Bittner-ház, Szabó-ház, Tóth-porta. Ma: posta, mozi földművelészetkezesi bolt — szövetekkel, kerékpárokkal, még edényfelhasználással is megakva. Persze, ez a sorolatás még korántsem teljes. Ha valaki siet, könnyen úgy vélekedhetik: az utca egy centiméterrel sem lett szélesebb, a házak is a régiéi! Igen ám, de a parasztek gondolkodásmódja, felfogása már korántsem a régi. Ami az első pillanatban fedve van, vagy nem látszik; az szőhöz jut a tettekben. A Fő-utca példás a beadásban, rádiót hallgat és újságot olvas. A téli mezőgazdasági szakfolyamaton majdnem mindnyájan ott voltak, előadásokat jelezgettek a másodvetésről, a fejtrágyázásról, aztán a Bredjuk-módszerrel ismerkedtek meg.

A régi paraszti elhatározottság rohamléptekben fészegeti már korlátait, a szűk arányok szélesednek, a szem nagyobb távlatokat lát: már a holnapot is számbaveszi. Tudom jól, 30 évvel ezelőtt a falusi temetkezéses fia csak apja üzletének átvevására pályázott, ma a fiata-

A ma és a holnap MESGYÉJÉN

lok már műgyetemre, s szovjet főiskolákra vágyakoznak. Hogy van még fék elég, ami visszahúz, az nem vitás. Ha a múltban például kőműves volt valaki kezében, azt megbámulták, de ma már megszokott, természetes dolog. Százán és százán olvassák a faluban Szabó Pált és a bihari földek életé megtelek valóságos tartalommal, a könyvek segítése az eligazodásban, az útkeresésben. A szövetkezeteknek könyvtárak van, a jó fekete televényen szántó-vetők is úgy, ahogy, de olvasnak, leginkább délidőben, a jegenyék árnyékában. Aztán vegyük csak sorra a többi változást. Itt van mondjuk a tarisznya. Ez tegnap, jó pár évvel ezelőtt még olyan „hivatalos volt”, akár a fehér ing. Az asszonyok a tarisznyába pakoltak sohse bőven, inkább szűkösnek, mert nem mindig volt jó kilátás napszámra, ma pedig elemózsiát a falusiak már szerkedérekben hordanak. A gazdák jórészenék lova, szekerere, vagy legrosszabb esetben is igára fogott tehene van. Lehet, hogy mindezek csak apróságok, de a kis dolgoknak is megvan a maguk igazsága, mondanivalója. Valamit mérnek, valamit mutatnak, azt, hogy szepül az élet, hogy alakul, igazodik az új rend.

Hogy visszatérjek, az előbbire, a temetkezéses fia csak temetkezésesnek készült. A halottakból akart meggazdagodni. Ma a Tóth fiúk és a falubeliek közül sokan traktorra szálltak, gépeket, motorokat igazgatnak. Szabó Marci apja már a tehenét sem jármolja, mióta gépeke válogott a falusi 10 holdjába. Tudom, emlékszem rá, hogyan szin-

Mérhetetlenül másabb az életünk, mióta 10 évet forgattunk a naptárban. Erősebb, igényesebb, több derűt, mosolyt fakaszt, és ennek az életnek a gyökere a szabadságban van beágyazva.

A jövőnk is itt alakul, formálódik már. Itt a szemünk előtti valóságban. Az utat újra azok — akik a szabadságot hozták — mutatják. A Szovjetunió ösztönözésére kiállításán ugyan is, ahogy olvassuk, már villanykombáj, burgonyaszedő kombáj is szerepel. Micsoda távlat! A faekvelé szántó orosz muzsik fia már milyen bonyolult gépsodákat, hatalmas mezőgazdasági apparátust igazgat. Szinte újjávarázsolta földön jár, ahol a ma sem az, mint mondjuk 24 órával ezelőtt. A hír aztán szárnyrakel, eljön a biharkezesi lakásokba, portákra is. Tudakolják az emberek, s míg ezt teszik, a bőség nagyszerű kepe rajzolódik az agyokban. Mert ime, milyen boldog ez az ország, ahol mindent a dolgozó ember szolgálatába állítanak.

Bár én korántsem vagyok „jó”, de azért ezeketán bátrán kimondhatom, hogy Szabó Marci traktoros leendő fia is, valószínűleg gépészmérnök lesz, és maga is konstruál majd csodálatos, emberhez méltó masinákat. A faekét tartó paraszti alakja így magasodik óriássá az ünökökben, így tesz meg a fejlődés talán 15—20 év alatt évszázados utat.

Lehet, hogy dicsekvésképpen hangzik, de én az elmondottak után büszke vagyok a falumra. A formálódó, újuló magyar táj arcúlatá — ha egy kis darabon — de Keresztesen is valóság, és szüntelen előre mutat. Tízévi szabadság után újabb évtizedek-re: abba a korbá, amelyet sokat sejtetőn és óhajtvá várón kommunista társadalomnak mondának!

KOVÁCS TIBOR

A TANÁCS AKTIVÁJA

Ha valaki megkérdezné Galambos Sándor elvtársat, hogy mi a foglalkozása, azt felelné, hogy MAV nyugdíjas és az Épületanyagfuvarozó Vállalat portársa. A népszámlálási lapjára is ezeket írta. De azt nem jegyezte fel, hogy ezek mellett van még egy harmadik foglalkozása is, amelyet hivatásának érez, amire a legtöbb időt és munkát fordítja, és ez: a tanács aktivája.

Tudom, sokan tehernek veszik, ha a tanács megbízza őket valamilyen társadalmi munkával — mondja Galambos elvtárs — én szívesen végzem feladatomat, pedig ha alaposan visszajondolok rá, nehezen tudom megmondani, hogy cseppetment bele abba, hogy a tanács aktivája legyenek. Egyszer csak az lettem.

Pedig a hatvannyolc éves emberek már nyugalomra vágyanak. Kiváltképp, ha hűségese és pontosan átdolgozzák a törvényesen megszabott 48 órát, ahogy ezt Galambos elvtárs teszi, hiszen felváltva 12 órát van szolgálatban, egyszer éjjel, másszor nappal.

Nagy feladatot kapott a tanács kereskedelmi osztályának állandó bizottságától, ugyanis, mint aktív az állandó bizottság megbízásából dolgozik.

Működési területe egész Debrecen összes üzemi konyhája, és még hozzá a Hatvan-utca-tól az állomásig terjedő terület minden élelmiszerüzlete és a tejpiac. A 25-ös, 27-es, 81-es, 127-es, 49-es, 45-ös, 8-as élelmiszerboltokban, az Arany Bikában, a Népbüfében, két cukrászdában, két zöldségüzletben, a tejpiacra és még egy jó pár másfajta üzletben kell ellenőriznie, hogy rend és tisztaság legyen, a mérlegek pontosak legyenek, és a vevőket ne csapják be. A 65 debreceni üzemi konyhában pedig a főzés minőségét, tisztaságát és az adagokat tartja szemmel. Sokoldalú és bonyolult megbízatást kell tehát Galambos elvtársnak ellátnia. Ahogy azonban munkahelyén is becsülettel ellátja feladatait, ugyanúgy társadalmi munkáját is becsülettel elvégzi.

Ha este megy szolgálatba, akkor hazamenetele után alaposan megmosdik, és nyakába veszi a városot. De a megelőző nap is reggel hatból vagy esetleg még korábbi időtől járja a piacokat. Korántsem ragaszkodik a 'nácis' által megadott határokhoz. Gondoskodik arról, hogy az eladásra kerülő élelmiszerek tiszták, fogyasztásra alkalmasak legyenek, a mérlegek ne csaljanak.

A közönség alán észre sem veszi, hogy a tejpiacra most már tisztábbak az elárúsítók, pontosabbak a mérlegek, most már nincsenek rajtuk ólomsúlyok, kartonlemezek és bádoglapok. Egyszóval most már kevesebb a csalás. Az elmúlt négy év alatt bizony alig vettük észre, hogy két-három dekával megnöttek a tejpiacra a tízdekács vaj-, sajtdarabok, és hogy most már aránylag tisztább papírba csomagolják az árucikkeket... Mindez a tanács, Galambos elvtárs szinte láthatatlan munkájának eredménye. Galambos elvtárs éberben őrködik a közönség érdekei felett, mert bizony még ma is sok baj van a mérlegekkel. De ha egy mérleg csal, közbelép Galambos elvtárs, és azonnal intézkedik. Ő a dolgozók jutalmára, fizetésére nem váró, lankadatlan, soha sem pihenő ügyvédje.

Javulnak az üzemi konyhák: Ebben is része van Galambos elvtársnak. Még a Népbüfében is megessett, hogy visszaadta az ételt, mert azt nem találta megfelelőnek. Legutóbb július 23-án a Villamos Vasút Salétrom-utcai telepén ellenőrizte az üzemi étkeztetést, és felhíborodással alapította meg, hogy a kiosztott húsadagok csak két dekácsak voltak, és hozzá csupán 5, azaz öt deka burgonyát adtak 50 deka helyett.

Hát lehet ezzel egész nap a kalapácsot emelgetni? Beírta a panaszkönyvbe, és

megtette a feljelentést a tanács kereskedelmi osztályához.

Galambos elvtárs a vízszelések bátor és fáradhatatlan leleplezője, hetenként négy egész napon át járja a várost, szenvedélyesen harcol a hamis mérlegek ellen a város összes piacain, még akkor is, ha azok nem az ő területén fekszenek.

— Mindenhez közünk van nekünk, kommunistáknak! — mondja — Igaza van.

Régi méltatlankodás háborog benne, amikor elmondja, hogy a Népbüfében immár több mint egy éve követeli, üveg alatt tartású a cukrászsüteményeket, és még mindig szabadon dongják a legyek... Az is igaz, hogy a magán kereskedőknél még mindig sok a visszaélés, a mérlegekre igyekeznek különféle nehezékeket tenni, még mindig sok a tisztatlanság, még mindig sokszor romlott árut akarnak forgalomba hozni, és így tovább, és így tovább. Galambos elvtárs fele van panasszal, de mégis tudja, hogy az emberek nem változnak meg egy csapásra.

— Bizony elvtárs, a szocializmus nem tálcán hozták nekünk! Azért dolgozom, hogy megkönynyítsem építését. Ezért élek.

Háziaszony, ha vásárolsz a tejpiacra és pontosan — mindig pontosan — mérki ki neked a vaját, üzemi munkás, ha észreveszed, hogy nagyobb az ételadag, és jobb az íze, vásárló, aki az állandóan tisztuló tejpiacra jársz, állj meg egy pillanatra, és gondold Galambos elvtársra, erre a hatvannyolc éves öregemberre, erre a kommunistára, mert neki is része van abban, hogy jobb és több élelmiszert kapsz. Ha vásárolunk, álljunk meg egy pillanatra, gondoljunk Galambos elvtársra, a szocializmus eme egyszerű és önzetlen építőjére. Gondoljunk arra is, hogy akkor lesz még jobb, még szebb az élet, ha a város minden részén, társadalmi életünk minden területén száz, meg száz önzetlen ember dolgozik, úgy mint Galambos elvtárs.

A NÉPLAP

rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIO
6-8: Reggeli zene, 8: Hírek, 9: Egy falu — egy nótá, 9: Zenés fejtejtő, 10: Vasárnapi levél, 10:10: A Gyermekekrádió műsora, 11: Epiló szép hazánk, 12:15: Jó ebédhez szól a nótá, 12:15: Szimfonikus zene, 13:50: Hanglemezek, 14:15: Jó munkáért — szép muzsikát! 14:45: Egy nótát a külpolitikában, 15: Szív küldi szívnek szívesen, 16: Balladák és más népzene, 16:50: Táncczene, 17:40: Kincses Kalendárium, 18:40: Szerencsés utat, 19:10: Vidám népi muzsika, 19:30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20:10: Szivárvány, 21:10: Táncczene, 21:30: A vasárnapi sportja, 22:10: Mesélő muzsika, 22:50: Operarészletek.

PETOFI-RÁDIO
4: Vidám reggeli zene, 9: Falurádió, 9:30: Miska bácsi lemezsládája, 10:10: Könnýű délelőtti muzsika, 11: Szlovák Népi Együttés bemutató műsora, 11:30: Kamarazene, 12: Színes népi muzsika, 12:30: Kisfiúk, 12:50: Operarészletek, 14: Hanglemezek, 15: Előadás, 15:20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 16: Bórdalok, 16:40: Gyapottündérke, 17:20: Mezei idill, 17:40: Zenekari hangverseny, 18:35: Vonósnyégys, 19:10: Így látta ő... 19:30: Táncczene, 20:15: A Tartós békéért, népi demokráciáért, 20:15: Ismertetés, 20:30: Közvetítés a Debreceni Csokonai Színházból. Részletek Verdi: Trubadur c. operájából, 21:30: Szép esti muzsika, 22: Zenekari hangverseny, 23: Műsorzárás.

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIO
8:22: Műsorismertetés, 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: Vidám kis salád, 9:40: Iskolai kórusok, 10:10: Legatóság a nagykanizsai zenekarban, 10:30: Előadás, 12:10: Operarészletek, 13: Mi történt a nagyvilágban? 13:05: A Fővárosi Népi Zenekari játszik, 13:30: Vigoperákból, 14:25: Utóéj-híradó, 14:50: Hétfezős kalendárium, 15:40: Vidám fuvózene, 16: Most légy okos, Domokos, 16:25: Táncc a zenében, 16:40: Mesélő muzsika, 17:10: Előadás, 17:25: Hartai Ferenc fuvolázik, 17:40: Hegedűs Géza regényrészlete, 18:10: Táncczene, 18:30: Hangos Újság, 19: A Magyar Rádió ajándék-műsora, 19:40: A rádió válaszol falusi hallgatóknak, 20:10: Jó munkáért — szép muzsikát! 20:57: Hazánk zenei életéből, 22:10: Tíz perc külpolitika, 22:20: Operarészletek, 23:20: Szórakoztató zene.

PETOFI-RÁDIO
6:30: Csárdások, 6:50: Keringők, 7:30: A kis iskolások műsora, 14: A Magyar Rádió kisgyűjtése játszik, 14:31: Fúvózene, 15:10: Könnýű zene, 16: Kaland a fürdőhelyen, 16:20: Gyertek, gyertek, kispajtások, 16:40: Beethoven-művek, 17:20: Ifjúsági műsor, 17:45: Szív küldi szívnek szívesen, 18:10: Szegény ember jó órája, 18:30: Román szórakoztató zene, 19: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Sportthíradó, 22:10: Népek dala.

Kedd

KOSSUTH-RÁDIO
8:22: Műsorismertetés, 8:30: Zenekari hangverseny, 9:20: A halkisasszony, 9:40: Kis muzsikusok, 10:10: Szórakoztató harmonika, 10:40: A forrongó Óbuda, 11: Vidéki népi zenekari műsorából, 11:30: Reményi Béla írása, 11:55: Hanglemezek, 12:15: Szórakoztató zene, 13: Dalok, 13:30: Balettzene, 14:25: Hangverseny gyermekművek, 14:55: Toki Horváth Gyula és zenekara játszik, 15:15: Rossini operájából, 16: Uj valtozás, 16:40: Schumann-művek, 17:10: Szív küldi szívnek szívesen, 17:40: Irók a mikrofon előtt, 18: Bódog nyár, 18:30: Hangos Újság, 19: Egy falu — egy nótá, 19:40: A rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire, 20:10: Szimfonikus zene, 21:08: Irodalmi séták, 22:15: Kovács György külpolitikai kommentárja, 22:20: Operahangverseny, 23:40: Mi történt a nagyvilágban? 23:45: Eji zene.

PETOFI-RÁDIO
6:30: Magyar filmdalok, 6:50: Verbunkosok, 14: Zenekari hangverseny, 15: A Magyar Rádió kisgyűjtése játszik, 15:28: Hegedűszó, 15:40: Két elbeszélés, 16:10: Operarészletek, 17:15: Beszélő atlasz, 17:30: Csángó dalok, 18:20: Fiatal művészek hangversenye, 19: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19:30: Csokonai-dalok, 20: Táncczene, 21: Népszerű kórusművek, 21:30: Weber-hangverseny, 22: Népek dala és táncal.

Szerda

KOSSUTH-RÁDIO
8:22: Műsorismertetés, 8:30: Rácz Béla és zenekara játszik, 9: Mi történt a nagyvilágban? 9:05: Olasz dalok, 9:20: Nyári örömkök, 9:40: Daltanulás, 10:10: Néger dalok, 10:30: Ovodások műsora, 11: Mozart-művek, 11:30: Kórusműsor az ifjúság számára, 12:15: Hangos Újság, 12:45: Mai operettek, 13:30: Fúvózene, 14:25: Népszerű operarészletek, 14:50: Utóéj-híradó, 14:50: A Román Rádió népi zenekara játszik, 15:10: Az épülő kommunizmus nagy országában, 15:40: Szórakoztató zenekari muzsika, 16: A Gyermekekrádió műsora.

16:40: Kedves hallgatónk! 17:10: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Ifjú Figyelő, 18:30: Táncczene, 18:50: Napló, 19:10: Legény András köszöntője, 19:25: Borzó Miska csárdása, 19:30: A virágzó mezőgazdaság útján, 20:10: Jó munkáért — szép muzsikát, 22:10: Tíz perc külpolitika, 22:20: Huszti kaland, 23:50: Zenekari művek.

PETOFI-RÁDIO
6:30: Fúvósindulók, 6:50: Reggeli zene, 14: A Magyar Rádió kisgyűjtése játszik, 14:50: Tíz perc tudomány, 15: Wagner-művek, 15:40: Harom fiatal költő, 16: Szimfonikus hangverseny, 17: A Dicsőgőri Lenin Köhászati Művek művészgyűjtésének műsora, 17:25: Előadás, 17:40: Vadá Ferenc új regényéből, 18: Polgár Tibor hangjátékaiból, 18:30: Hegedűverseny, 19: Esti dalok, 19:30: Vidám fúvózene, 19:40: Sportthíradó.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO
8:22: Műsorismertetés, 8:30: Magyar fúvósindulók, 8:50: Balettzene, 9:20: Utóéj-híradó, 9:45: Utóéj-dalok, 10:10: Nagy mesterek zongoraművel, 10:40: Szimfonikus zene, 11:30: Tíz perc tudomány, 11:40: Népdalok, 12:15: Déli hangverseny, 14:25: Uj Zenei Újság, 15:25: Szív küldi szívnek szívesen, 15:50: Irodalmi műsor, 16:20: Operarészletek, 16:40: Kedves hallgatónk! 17:10: Uj kenyér ünnepe! 17:30: Szövetkezetek Híradó, 18: Egy falu — egy nótá, 18:30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Hanglemezek, 20:10: Bontakozó világ, 21: Zenekari hangverseny, 22:15: Dr Beer János belpolitikai kommentárja, 22:20: Táncc félték, közben 23: Mi történt a nagyvilágban?

PETOFI-RÁDIO
6:30: Hanglemezek, 6:50: Vidám népdalok, 14: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 14:45: Szimfonikus zene, 15:20: Mindenki operája, 16:20: Minden hatalom a dolgozó népé, 16:40: A Román Rádió kórusának hangversenye, 17:10: Tíz perc közgazdaság, 17:20: Szülőknék a nevelésről, 17:40: Táncczene, 18: A kmai színházban, 18:30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Hangos Újság, 19:30: Beethoven-művek, 20:10: Sportthíradó, 20:30: Bartók Béla műveiből, 21: Színes népi muzsika.

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO
6-8: Reggeli zene, 8: Hírek, 8:15: Egy falu — egy nótá, 9: Hangverseny, híres előadóművészek műsorából, 10: Ünnepi levél, 10:10: Harsán a kürtöző, 11: Nagy együttesek műsorából, 12:15: Jó ebédhez szól a nótá, 12:45: Hanglemezek, 13:03: Ünnepi hangverseny, 14:15: Ajándékhangverseny, 15: Szív küldi szívnek szívesen, 16: Szivárvány, 16:50: Táncczene, 17:40: Kincses Kalendárium, 18:40: Külföldi népzene, 19:30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20:10: Előadás, 20:30: Tarkabarka, Vidám zenes műsor, 21:30: Sport, 22:10: Utóéj.

PETOFI-RÁDIO
8: Reggeli zene, 8:30: Református vallásos felőra, 9: Falurádió, 9:30: Miska bácsi lemezsládája, 10:10: Könnýű zenekari muzsika, 11: Népek dala, 11:30: AII a vásár, 12:26: Hanglemezek, 12:40: Ifjúság, 13: Könnýű dalok, 14: Hanglemezek, 15: Építéset, 15:20: Magyar népdalok, 16: Uj magyar operákból, 16:40: A Rádió Gyermekekszínházának műsora, 17:20: Magyar kamarazene, 17:55: Szórakoztató zenekari muzsika, 18:50: Igazság és hamisság, 19:10: Könnýű muzsika, 19:40: Táncczene, 20:30: Az opera fejlődése XVI. A fiatal Verdi, 21:30: Színes magyar muzsika, 22: Zenekari hangverseny, 23: Műsorzárás.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO
6-8: Reggeli zene, 8: Hírek, 9: Zenés fejtejtő, 10: Közvetítés a Csillebenci Utóéj-táborból, 11: Epiló szép hazánk, 12:15: Jó ebédhez szól a nótá, 12:45: Szimfonikus zene, 14:15: Jó munkáért — szép muzsikát, 14:45: Egy hét a külpolitikában, 15: Szív küldi szívnek szívesen, 16: Dal a hazáról, 16:35: Táncczene, 17:25: A Gyengébb nem, 18:40: Rádiólexikon, 19:10: A Magyar Rádió ajándék-műsora, 19:30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20:10: Jót neveltünk, 21:25: Sport és toltóhírek, 22: Hírek, 22:10: Román Zenei Hét, 23: Hósi ének — oratórium, 24: Hírek, 0:10: Csárdások, hallgatók, 0:22: Műsorzárás.

PETOFI-RÁDIO
8: Vidám zene, 9: Falurádió, 9:30: A Gyermekekrádió műsora, 10:10: Magyar szerzők szórakoztató zenei táncal, 12:30: A világtudalom humor, 13: Offenbach-hangverseny, 14: Művészelemek, 15: A parisi felkelés tízéves évfordulójára, 15:20: Népi zene, 15:55: Tiszán innen — Dunán túl, 16: Operarészletek, 16:40: Üssed, üssed botocskám, 17:20: Hámos György szatírja, 17:40: Szimfonikus hangverseny, 18:33: Bach-műveiből, 19:10: Román Zenei Hét, 19:40: Hanglemezek, 20:40: A Lengyel Rádió és a Magyar Rádió tánczenekarának műsorából, 21:30: Könnýű esti muzsika.

Csomo-lungma, a növekedő hegy

A földfelszín változásairól már nagyon rég tud az emberiség.

Ezről tanuskodik az az óshindu monda is, amelyik azt beszéli el, miképpen helyezte el Pradsapati a Himaláját Azsia szívébe... A monda szerint Pradsapati hegymagas sziklát ragadott ki a földből, szárnyakat adott nekik, és azután mint szárnyas hegyeket, bedobta a levegőbe. Ezek a szárnyek azonban roppant károkát és szerencsétlenségeket okoztak, s leszakították a csillagokat. Ekkor teremtette Pradsapati az embert. De az emberek megértették a repülő hegyektől, földre borultak, és nem merészeltek felfele, az istenek felé tekinteni. Az istenek ekkor megígérték az embereknek, hogy a szárnyeket meg fogják semmisíteni. Így is történt. A szárnyas hegyek a hulló csillagokkal és meteorokkal együtt szörnyű robajjal lezuhantak a földre. Még az istenek is menekültek a káosz elől. Csak egyedül Indra isten ragadta meg a szárnyeket, letépte szárnyaikat, és egy óriási völgybe terelte őket. Ott pedig nyomokban kővellett válniok. Így született a Himalája a monda szerint.

Hogy a földfelszín állandóan változik, és mindig új és új erők keletkeznek rajta, legjobban valóban a hegyek bizonyítják. Erdekés például, hogy a legutóbbi időben a Mount Everestről, a „föld csúcsáról” ellentmondó magassági megjelölések láttak nap-

világot. Milyen magas hát az „istenek trónja”, és milyen a legmagasabb hegy?

Európaiak először a múlt század 50-es éveiben kísérelték meg kutatásokat a Himaláján. A Mount Everestet 1849-ben fedezték fel, de akkor még nem tudták, hogy a XV. számmal jelölt hegy a föld legmagasabb csúsa. (A Csomo-lungma — hogy a tibetiek a Mount Everestet nevezik — egyébként már évszázadokkal ezelőtt szerepelt a kínai térképeken.) A XV. számú csúcs kiszámított magassága 8840 méter volt. Sokféle ellenőrzés után aztán megállapították, hogy ez a szám nem pontos és 8880 méterre javították. Ujabb mérések alkalmával kiderült, hogy a hegy magassága 8882,5 méter. Később már azt tanultuk az iskolában — és így volt megjelölve a térképeken is — hogy a Mount Everest 8888 méter. Megnőtt volna a hegy?

Kutatók, utazók, hegyászok és tudósok alaposan megvizsgálták a hegyiséget. Felfedezték, hogy a kék égbe törő, tömör sziklás hegyesen valami szokatlan, valami titokzatos dolog megy végbe. Megállapították, hogy a Himalája tömege, ha észrevétele nélkül is, de lassanként nő. A hegy centiméterről centiméterre, otkor méterről-méterre, egyre magasabbra nyúlik a föld színe felett, és csúcsai, mint ezt már az 1930. évi Himalája-expedíció megállapította, évről-évre magasabbak lesznek. Az assami föld-

rengéskor 1950-ben — amely a Himalája hegyiséget alapjaiban rázta meg, és az emberek tízezer pusztultak el akkor — a Mount Everest két hét alatt 65 méterrel növekedett.

Még ennél is bámulatosabb jelenségek bukkantak a kutatók. Réteggépződésekből, kövületekből és más adatokból azt állapították meg, hogy a Himalája hegyei egyszerre emelkedtek ki a tengerből, és azután folytonosan nagyobbá váltak. A megkövült talajrétegekből arra következtetnek, hogy a Himalája először nem lehetett magasabb egy középhegynél, s az esőt hozó szelek, amelyek az Indiai-óceán felől fújtak, könnyen hatolhattak be Közép-Azsia belsejébe. Így Belső-Azsia sík térségein, amelyeken ma sivatag van, a modern kutatás megalapításai szerint valamikor termékeny földek terültek el. De az egyre magasabbra nyúló Himalája-csúcsok később útját állták a délről jövő monszon-viharoknak, s ennek következtében a belsőázsiai területek kiszáradtak, elsvitagosodtak.

A kutatók és tudósok mindent elkövetnek annak kifizérésére, miért viselkedik ilyen szokatlannul éppen a Himalája, miért van állandó mozgásban és miért lesz folyton magasabb. Az 1950. évi augusztusi földrengés után ismét aktuálisá vált a kérdés, honnan származik „az istenek birodalmában” ez a nyugtalanság?

Berti Mandel

IROD

... m
Unne

Debrecen szabadságo el teljesen Néplap egy megérkezett sültünk az aratás és az árvizkáról, a falva versenyváll érdekklóéss mel a Ru szőlő cikke zött is kü

„Nagy a Debra A máso jo munk a büszke Miért örü a hírnek, n büszke a Nem vagy nak, tehát tak. Rokon izerjedne. éreztem m ményben. mert a Ró tervteljesít lakosság jó tük az eny is örültem, hagvár egy merőéim e

Ez év ápr hát éppen ben — a gyárreszleg sokat tartó örömhír o és szemek Arcok, me dáztaák azt ebédészünet sél és n kétféle táp a szellemi mit régen m vel még m ma olyan gyan kelle Szemekkel lyeknek t radtsága, ő csillogott is. Embere tam az újs tui mögött vetítettem mai tanítá Mórictét, láét. Az éri nyi, hogy áramforrás szülekekig kát végezz májlon, f kedvüket, S amik éltém az é

Miért ciallzm kedvel bennü szete béke-gyan Hogy a mult é Móricté

— Az a agyamba, írónak, mi elődát abba, h részlegébe szül, jobb a felis mindanny csak a R előadások gultára magyaráz elméletile ben vala irodalmi vagy „tit nevelése, önmagáér rért. Igaz ben e fe

IRODALMI ELŐADÁSOK a Ruhagyárban

...magam is itt vagyok
Unnep-kocsit tolni... (Ady.)

I.

Debrecenről távol töltöttem a szabadságom. De nem szakadtam el teljesen városunk életétől. A Néplap egy napi késéssel mindig megérkezett hozzánk. Így értesültünk az otthoni hírekről, az aratás és cséplés eredményéről, az árvízkárosultak megsegítéséről, a falvak és a városok közös versenyvállalásairól. Legnagyobb érdekfűdéssel, legnagyobb örömmel a Ruhagyár eredményeiről szóló cikkeket olvastam, ezek között is különösen a következőt:

„Nagy öröm és kitüntetés érte a Debreceni Ruhagyár dolgozóit. A második negyedévben végzett jó munkájuk alapján elnyerték a büszke élüzem címet”.

Miért örültem különösen ennek a hírek, miért voltam különösen büszke a Ruhagyár sikerére? Nem vagyok dolgozója e gyárnak, tehát nem engem jutalmaztak. Rokonaim sem dolgoznak ez üzemben, akiknek öröme rám is kiterjedne. S mégis érdekeltnek éreztem magam ebben az eseményben. Miért? Nemcsak azért, mert a Ruhagyár jó munkája, tervteljesítése egyik biztosítéka a lakosság jó ruhaellátásának, köztük az enyémmé is, hanem azért is örültem, mert a Debreceni Ruhagyár egyik gyár részlegében ismerőseim dolgoznak.

Ez év áprilisától kezdve — tehát éppen a második negyedévben — a Ruhagyár „Kossuth-gyár részlegében” irodalmi előadásokat tartok. Éppen ezért az örömhír olvasása közben arcok és szemek jelentek meg előttem. Arcok, melyeknek vonásai példázatként azt az új embert, ki ebédszünetében óriási lelkesedéssel és mohósággal táplálkozik kettőle táplálékkal, a testivel és a szellemivel. A szellemivel is, mit régen megtagadtak tőle, mivel még ma sincs mindig alkalma olyan mértékben élnie, ahogyan kellene, ahogyan szeretné.

Szemekkel néztem szembe, melyeknek tükrében a munka fáradtsága, öröme mellett már ott csillogott az irodalom szeretete is. Embereket, hallgatóimat láttam az újság fekete, élettelen betűi mögött, azokat, akiknek közvetítettem s közvetítem ez írók mai tanításait, Petőfiét, Aranyét, Móriczét, Adyét és József Attiláét. Az én szerepem csupán annyit, hogy úgy vezessem el az áramforrás áramát a felvívókészülékekig, hogy azokban munkát végezzem, átalakítsam, és formáljam, fokozza élet- és munkakedvüket, erősítse öntudatukat.

S amikor gondolatban végigéltam az eddigi előadásokat —

„Minden dolgozó nagyon szereti, szinte követeli az előadásokat. Állandóan kérdezik, mikor jön az elvtárs újra előadást tartani. Az előadások után egészen más a dolgozók hangulata, vidámabbak, lelkesítik őket az írók szava. Az előadásokról sokat beszélgetnek, megvitáznak, tanulságait leszürik, egymást segítik a helyes értelmezésben. Hogy mennyire szeretik, ime itt van az írásos bizonyíték. Míg az elvtárs távol volt, kértük az Ismeretterjesztő Társulatot, tegye lehetővé, hogy irodalmi szakkört szervezzünk. Így még jobban lehetőségek nyílnak arra, hogy az előadások után a dolgozók elmondhassák megjegyzéseiket, kívánságaikat, tanulhassanak”.

Miért lehet ma is Jókai a szocializmust építő dolgozó nép kedvelt írója? Hogyan nevel bennünket a XIX. század költészeket hazá, ember-, szülő-, béke- és munkaszeretetre? Hogyan olvassam Ady verseit? Hogyan készítek az olvasót a múlt és jelen összehasonlítására Móricz regényeit?

Az a gondolat szökött az agyamba, talán egy kicsit az íróknak, a költőknek, az irodalmi előadásoknak is van szerepük abban, hogy a Ruhagyár egyik részlegében több és jobb ruha készül, jobban megy a munka. Ez a felismerés foglalkoztatott mindannyiszor, valahányszor csak a Ruhagyárra, az irodalmi előadások közönségére és hangulatára gondoltam. E felismerés magyarázatát kerestem, e ször elméletileg. Lehet-e felismerésben valami igazság, hiszen az irodalmi előadásoknak bevallott, vagy „titkos” célja a hallgatók nevelése, hiszen az irodalom nem önmagáért van, hanem az emberért. Igaz lehet bizonyos mértékben a felismerés, hiszen az el-

méletnek, a tudásnak anyagi erővé, jobb munkává, öntudatosabb magatartássá kell válnia. Az igaz, a művészi szó — van rá sok példa multunkban — nem egyszer tett is, fegyver is, eő is.

Példák sorozatával próbáltam igazolni sejtéseim, felismeréseim, újra átgondolva az irodalom felépítmény-jellegét, a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat irodalmi előadásainak célját és tanulságait, hallgatóim magatartását és megnyilatkozásait. E vizsgálat után megerősödött felismerésem anélkül azonban, hogy egyenlőségi jelet tettem volna az élüzemmé emelkedés, és az irodalmi előadások hatása közé. Az elméleti igazolás, saját tapasztalataim azonban teljesen nem nyugtattak meg. A kérdésre hiteles választ csak az érdekeltek, a Ruhagyár dolgozói adhatnak. Szinte húzót haza a kíváncsiság, a meggyűntató válaszvárás. Mi a véleményük e feltevésben, sejtésben, vitatható felismerésben hallgatóimnak?

II.

Kíváncsisággal, feleletvárossal elmentem a Ruhagyárba. Felkerestem *Borbély Gábor*-né elvtársnőt, az úb. elnökét. Ő az előadások lelkes szervezője, a dolgozók kíváncságainak közvetítője. Elmondottam neki, miért jöttem. Most én akarok kérni, kérdezni.

Van-e hatása az irodalmi előadásoknak a dolgozók kedélyvilágára, munkakedvére, magatartására? Szeretik-e, igénylik-e, szükségesnek tartják-e a dolgozók az irodalmi előadásokat?

Egy kicsit csodálkozott e kérdéseskedő kérdésfeltevéseken, de aztán vallott.

„Minden dolgozó nagyon szereti, szinte követeli az előadásokat. Állandóan kérdezik, mikor jön az elvtárs újra előadást tartani. Az előadások után egészen más a dolgozók hangulata, vidámabbak, lelkesítik őket az írók szava. Az előadásokról sokat beszélgetnek, megvitáznak, tanulságait leszürik, egymást segítik a helyes értelmezésben. Hogy mennyire szeretik, ime itt van az írásos bizonyíték. Míg az elvtárs távol volt, kértük az Ismeretterjesztő Társulatot, tegye lehetővé, hogy irodalmi szakkört szervezzünk. Így még jobban lehetőségek nyílnak arra, hogy az előadások után a dolgozók elmondhassák megjegyzéseiket, kívánságaikat, tanulhassanak”.

Megkérdeztem még több elvtársnőt, köztük *Szabó Kálmán*-ét, *Dombi Mária*-t, *Petriz István*-ét, *Spiró Irén*-t. Ugyanaz volt a lelkes válasz. Nagyon hasznosnak tartják az irodalmi előadásokat, nagyon szeretik.

Közvéleménykutatásomat így összegezhetném. A Ruhagyár e részlegének dolgozói szerint minden előadás nagyon hasznos, az orvosi is, a földrajzi is. De hangulatukra, érzelmi világukra, munkakedvükre, magatartásukra az irodalmi van legnagyobb hatással. (Ez az általános vélemény azért is fontos, megszívlelendő, mert nem igen törődünk eleget dolgozóink érzelmi nevelésével. E nevelés valahogy háttérbe szorult az értelmi, politikai nevelés mellett. Pedig ez utóbbi nevelés hatása is nagymértékben attól függ, hogy érzelmi nevelés keretében történik-e. Sovány vígusz, hogy a nevelés klasszikus helyén, az iskolában is, még mindig — szinte kizárólagosan — csak értelmi nevelés folyik. Nem lenne szabad egy területen sem megfélekedni arról az igazságról, hogy a jókedvű, a szép iránt fogékonyvá nevelt ember másképpen lát, másképpen dolgozik, másképpen él.) Az irodalom, a felépítmény, visszahat az alapra. A jelen esetben: a Ruhagyár jó munkájában, élüzemmé válásában van szerepe annak is, hogy

a XIX. és a XX. század írói formálták, fejlesztették a dolgozók látását, öntudatát, a munkához egymáshoz való viszonyát.

III.

Mi a tanulsága e példának, miért mondtam el mindezt? Nem önmagáért. Nemcsak azért, hogy e fejtegetéssel az ünnepiót sorába álljak (bár ez is elég lehetne), hanem azért, hogy e példaa hásson, általános legyen. A Ruhagyárnak említett részlege a sok-sok szakmai tapasztalata mellett adja tovább e hasznos felismerését is, hogyan szervezték meg az irodalmi előadásokat, milyen hatása volt az egyes előadásoknak a dolgozók magatartására, munkájára. Városunk üzemei pedig kövessék e példamutatást. Fordítsanak nagyobb gondot a dolgozók értelmi-politikai nevelése mellett az érzelmi nevelésre is. Ennek pedig ma egyik legnagyobb segítője, szolgálója a rendszeresen tartott, elményszűrű, a hallgatóság érzelmi-érzelmi fejlettségéhez alkalmazott irodalmi előadás. (Ugy gondolom, nagy szükség van e példaadás követésére, mert városunk üzemeinek nagy része mindent elkövet azért, hogy a dolgozókat „reterheljék” „felesleges” előadásokkal. Az ilyen vezetők, kultúrfelelősök nem a dolgozók érdekében cselekszenek, mert ha a dolgozók egy irodalmi előadást meghallgatnak, a másodikok már ők kérik, követelik.) Az értelmesen, színesen közvetített irodalom hat, és munkálkodik, öntudatos dolgozóvá, emberebb emberré nevel.

NAGY JÁNOS

HOWARD EAST:

A SZABADSÁG ÚTJA

A pozsonyi „Magyar könyvtár” kiadásában megjelent regény leleplezi az amerikai fajelmélet szöszölőinek büntetett és elénk tárja az amerikai négek elkeseredett harcát legelmelemben emberi jogaikért. Hőse: Gideon Jackson az igazi népszabadság védelmezője. E műből az alábbi befűző részletet közöljük:

Másnap a Klan* ágyút állított be harmadmérföldnyire a kastélytól. Gideon első pillantásra nem tudta kitalálni, mi lehet. De az a tény, hogy csaknem huszonnyeg órája nem lőtt az ellenség, gondolkodóba ejtette. Meglepetést sejtett. Frank Carson megszólalt:

— Valami fegyverraktárból hozhatták.

— Nem fontos — jegyezte meg Gideon keserűen. Már nem reménykedett. Szokatlán nyugalmmal fordult Benjamin Winthropehoz: — Vigye le mindenkit a pincébe. — A végso harera gondolt, az elkerülhetetlenre, a megsemmisülésre, amellyel szembe kell nézniök. A bátor, rettegő, magukraagyott emberek büszkeségével nézett a végzett szemébe.

— Rizza csak rám, uram — bólintott Winthrope.

— Köszönöm — mondta Gideon.

A verandán állt Frank Carsonnal, Leslie Carsonnal és Ferdinand Lincolnnal. Figyelték az ellenség vonalait.

— Nem tudnak ezek löni — mondta Leslie Carson megvetően.

Az első ágyúgolyó a ház mögött száz yardra esapódott le. Négy lövedék nagy robajjal vágódott a falakhoz. Gideon behívta az embereket. Leguggoltak a matracok mögött. A siker leghalványabb reménye nélkül löttek vízszra. Nem tehettek mást, csak a becsüleiket védtek: A municióval már nem takarékoskodtak. Egy lövedék beszakította a padlást. Vakolat, forgács repült szanaszét.

— Lengessetek fehér zászlót — kiáltott Gideon. — Lengessétek! — Közben megpróbáljuk kimenteni a gyermekeket és a nőket.

Sutter fehér rongyot lobogtatva megjelent a verandán. A Klan-emberek alig észrevehetően elmozdították az ágyúcsövet. A következő lövedék a verandára esett, ahol álltak.

Péter bátyát körüllopták az asszonyok, kis-

Kellemetlenkedők

Tévedés ne essék, jelen írásunk nem a nagy sikert aratott francia filmvígjáték cselekményeit, hanem a hosszú ügyködése alatt fenti elnevezést kiérdemlő KIK cselekedeteit — pontosabban ismét egyet közülük — szerezne méltatni.

Ha manapság az emberek a KIK-ről hallanak, kellemetlen emlékek jutnak eszükbe s talán azok a legboldogabbak, akik családi házban éldegéve messzire elkerülhetik ez intézmény tájékát is. A bérházak lakói viszont annál kellemetlenebb helyzetben vannak, hiszen nap mint nap kénytelenek végigszenvedni a kellemetlenségek sorozatát, amit a KIK jövőtől élvezhetnek. A volt Hangya bérház lakói is eme — szerencsésnek egyáltalán nem mondható hajandók sorába tartoznak s már 5 napja róják az utat a földszint és az ötödik emelet, valamint a KIK között, hogy végül megszabaduljanak a farszto gyalogtúrától. Hogy miért gyalogolnak kellemetlenkedők.

Díszhangverseny az árvízkárosultak javára

A Lenin-parki szabadtéri színpadon zajlott le a városi tanács végrehajtó bizottságának rendezésében péntek este az árvízkárosultak javára adott díszhangverseny.

A hangverseny főkecsége volt Svéd Sándor Kossuth-díjas kiváló művész mesteri énekművészete. Svéd Sándor minden számát a legényesebb módon oldotta meg, nála a hang szépsége párosul az eszményien tökéletes énekkultúrával. Csodálatos virtuóza az operaeleklésnek, minden frázis tökéletesen megrajzolt. A nagy olasz belcanto-művészeket juttatja eszünkbe. Előadott számai közül különösen ki kell emelnünk Verdi Othellojének Credo-áriáját, amelyet le-

már öt nap óta az ötödik emeletre és vissza? Azért, mert elromlott a lift, de félórai munkával szakember megcsinálhatná az elszakadt kábelt, de a KIK erről hallani sem akar, mert Bánhidi, a szerelőjük szabadságon van. „Addig pedig, amíg Bánhidi szabadságról be nem jön — jelentette ki Pusztai kartárs — a liftet nem csinálják meg.” Az ötödik emeletről az öt nap alatt többen felkeresték telefonon, sőt személyesen is a KIK-et, de csak ígéretet kaptak, viszont az ígértől nem javult meg a lift. Igaz, hogy a KIK dolgozói a földszinti irodájukból kis bejárva nem érzik azt a fáradtságot, amit a bérház ötödik emeleti lakói éreznek, akik között néhány beteg ember is van.

Reméljük, a KIK nem akarja augusztus 26-ig gyalogoltatni a bérház lakóit — ugyanis Bánhidi szabadsága akkor jár le, — hanem megszabaduljanak a farszto gyalogtúrától. Hogy miért gyalogolnak kellemetlenkedők.

nyűgöző erővel, komor fenséggel, izzó drámaisággal keltett életre.

A debreceni származású Gencsy Sári szintén lelkes tapsra ragadta a közönséget édesen csillogó koloratúrájával, könnyedén szökelő, virtuóz futamaival, az ékítményes énekművészet egész fegyvertárának felvonultatásával, amely legteljesebben Adam francia szerző egy Mozart dallamra írt bravurvariációjában nyilatkozott meg. A szintén debreceni származású Domahidy László tömör, nagyerjű basszusával ugyancsak nagy sikert aratott. Balogh Éva, a Csokonai Színház fiatal tagja szárnyaló szépségű, mélyen átélte, költői varázsú énekszámával ismét bebizonyította, milyen nagy értéke a színház operagárdájának.

T. D.

lányok, gyermekek, a legszebb korukba lépő fiúk, a szép almamellű lányok, nagyanyák, kis gyermekek Szeliden nézte a csecsemőket, az első szót próbálgató, gyűgő emberkéket. Rettenthetetlen hittel szölt: — „Eros várunk nekünk az Ur... ki ellenünk?”

Lövedék robbant fölöttük. Winthrope magához vett egy fekete kislányt, meg egy lencszoke kislányt.

— Ki ellenünk? — kérdezte Péter bátya.

— Amen — énekelték.

— A. Ur az én őriző pásztorem...

Gideon öntudatának első rezdülése a nép volt, melyet adtak-vettek, mint a barmot. Láttá a megázott fekete rabszolga munkásokat, s a megalázó: fehéreket, akik szintén kétkézűk munkájából akartak megélni. Hazájuk nem sok reménnyel kecsegtette őket, mégis reméltek a reménytelenségben.

Miódon lecsapódtak, s robbantak a lövedékek, Gideon öntudatának utolsó rezdülésével a fehér és a fekete emberek erejére gondolt, feketék és fehérek közös hosszú harcára, a szegényemberek összefogására. Utoljára is arra gondolt, hogy nem veszett el a remény: az eddiginél sokkal szebb és emberibb világot építenek majd a romok felett. Hiszen ragyogó példák mutatják meg a nép erejét. Ez az erő mutatkozott meg Marcus fiában, Jeffben, feleségében, Rachelben, Jenny lányában, a Péter bátyának nevezett öregemberben, a magas, vöröshajú Abner Laiben, a kis bölcs Hannibal Washingtonban... Mennyi árnyalat, mennyi szín... Erősek, gyengék, bölcsék, bolondosak: mégis rájuk gondolt Gideon; rájuk, akiket sose lehet legyőzni.

Égett a Carwell-kastély. A lobogva pusztuló házat szemlélő emberek fehér csuklyába rejtették arcukat a nap elől. A száraz favazba gyorsan bekapott a láng; szélsőben terjedt, és a pusztulást semmi sem állíthatta meg. Egész nap égett az épület, s estére nem maradt egyéb, csak az a hét kemény, melyet Hannibal Washington apja épített.

* Azaz Ku Klux Klan amerikai fasiszta szervezet, amelynek főfogalkozása a lincselés. — Szerk.

hallgatónk 17.10: szívesen, 18: Ifjú Táncczene, 18.50: Legény András költő Borzó Miska csárdaszó mezőgazdasági munkáért — szep Tíz perc külpolitika kaland, 23.50: Ze-

FI-RADIO
8.50: Reggeli
9.30: Tíz perc tudományművek, 15.40: Három, 16: Szimfonikus A Diósgyőri Lenin művészegyletétől. Elosztás: 17.40: Regényéből, 18: Petőfi-estékiből, 18.30: Helyi Esti dalok, 19.30: 19.40: Sporthíradó

FI-RADIO
8.30: Ma-
8.50: Balettzene,
9.45: Utóór-
9.50: mesterek zongoraszimfonikus zene, tudomány, 11.40: Déli hangverseny, Ujság, 15.25: Szívvesen, 15.50: Irodal-
Operettzene, 16.40: 17.10: Új kenyér Szövetkezeti Hír-
— egy nőta, 18.30: zimus nagy orszá-
mezek, 20.10: Bon-
Zenekari hangver-
er János belpoliti-
22.20: Tanc éjfélig,
tént a nagyvillag-

FI-RADIO
8.50: Vidám
Magyar Rádió napi
14.45: Szimfonikus
nki operája, 16.20:
a dolgozó népé, —
Rádió kórusának
10: Tíz perc köz-
Szülőknék a neve-
zene, 18: A kfnai
Szív küldi szívne-
ngos Ujság, 19.30:
20.10: Sporthír-
Béla műveiből, 21:
ka,

FI-RADIO
8: Hírek, 8.15:
óta, 9: Hangver-
művészek műsorá-
vél, 10.10: Harsan
gy együttesek mű-
ebédhez szől a
glemezek, 13.03:
y, 14.15: Ajándék-
Szív küldi szívnek
lyarvány, 16.50:
Kincses Kalendá-
di népzene, 19.30:
zimus nagy orszá-
dás, 20.30: Tarka-
és musor, 21.30:
bal,

FI-RADIO
8.30: Református
Falurádió, 9.30:
ezesládaja, 10.10:
muzsika, 11: Né-
All a vásár, 12.26:
40: Ifjúság, 13:
Hanglemezek, —
Magyar népdá-
operákból, 16.40:
színházának műso-
kamarazene, —
zenekari muzsi-
— hamisság, —
szika, 19.40: Tán-
era fejlődése XVI.
20: Szines magyar-
kari hangverseny,

FI-RADIO
8: Hírek, 9:
Közvetítés a Csille-
ól, 11: Épülő szép
ebédhez szől a
nikus zene, 14.15:
ép muzsikát, —
ülpolitikában, 15:
szívesen, 16: Dal
ánczene, 17.25: A
18.40: Rádiótelexi-
yar Rádió aján-
Az épülő kommun-
gában, 20.10: Jót
port és totóhírek,
omán Zenei Hét,
oratórium, 24:
ások, hallgatók,

FI-RADIO
8.30: Falurádió,
9.30: Ma-
kozottató zenéje,
11.30: Dalok
A világirodalom
ach-hangverseny,
15: A párizsi
rdulójára, 15.20:
Tízán innen —
erárszettek,
botocskám, 17.20:
szatírja, 17.40:
verseny, 18.33:
20: Román Zenei
nezek, 20.40: A
Magyar Rádió
sorából, 21.30:

Ma délután D. Lokomotív-Gödöllői Dózsa

A D. Honvéd Ozdon szerepel

Ma kezdődik a labdarúgó NB II. évi őszi idény. Mindkét debreceni csapat pályára lép, hogy megszerezze a bajnoki pontokat, hogy örömet okozzanak szurkolóiknak.

A D. Lokomotív hazai pályán játssza első őszi mérkőzését. Ellenfele a Gödöllői Dózsa jóképességű együttese. Jól emléksünk a tavaszi gödöllői mérkőzésre — hidegzuhanyként ért bennünket a Lokomotív 2:1-es veresége. A mai mérkőzésen szívvel-lélekkel küzdenek a vasutas játékosok és vágnak vissza a tavaszi vereséget. A mérkőzést fél 6-kor kezdi a Lokomotív pályán. Előmérkőzéseként fél 4-kor a D. Lokomotív II. egyléta járási minőségi labdarúgó mérkőzést rendezik.

A D. Honvéd idegenben, Ozdon szerepel. Nehez mérkőzést lesz a bajnokság élen álló Ózdi Vasas ellen.

A Honvédnak keményen kell küzdenie, mert minden megszerzett pont sokat jelent, hiszen a csapat a tábla 9. helyén áll. Az őszi idény első fordulójára az NB II. keleti csoportjában ez a helyzet:

1. Ózdi Vasas	15	13	2	52:11	23
2. D. Lok.	15	10	3	43:19	23
3. Salg. Vasas	15	9	2	33:23	20
4. Gödöllő	15	9	2	34:20	19
5. Péreces	15	9	1	34:20	19
6. Misk. Lok.	15	8	3	41:21	11
7. Nyiregyh.	15	7	1	26:26	14
8. Nbatony	15	6	2	23:30	14
9. D. Honvéd	15	5	4	16:21	14
10. S.-szpéter	15	6	2	22:32	14
11. Eger	15	4	5	12:15	13
12. M. Honvéd	15	5	3	23:34	13
13. M. Építők	15	4	3	19:30	11
14. Kisterenyé	15	4	1	17:39	8
15. Bp. Lok.	15	1	4	10:16	38
16. Bp. Postás	15	1	3	11:18	37

DEBRECEN MAI SPORTMUSORA

LABDARÚGÁS Lokomotív pályán, fél 6: D. Lokomotív—Gödöllői Dózsa, NB II-ös mérkőzés. 8 óra: D. Vép. Lokomotív—D. Vasas, megyei bajnoki, fél 4: D. Lokomotív II—Nagy-léta, minőségi járási bajnoki mérkőzés. — Kinizsi pálya, 8.15: D. Kinizsi—D. Allomás Lokomotív, 10 óra: D. Vörös Meteor—Hajdúdorog. — Építők pálya, 8: D. Postás—D. Előre, Honvéd-stadion, 8: D. Honvéd II—Biharkeresztesi Lokomotív, 10 óra: D. Petőfi—Berettyóújfalui Vörös Meteor.

USZAS. Nagyerdei fürdő, 9: Uszodák közti postaverseny.

ATLETIKA. Honvéd-stadion és Haladás pálya, 9 óra: Ötven város Béképostaversenye.

ROPLABDA. Rendőrség melletti pálya, fél 10: D. Dózsa—Bp. Petőfi. Országos bajnoki mérkőzés.

KÉZILABDA. Vörös Meteor pálya, 9: D. Lokomotív—D. Szikra (n), 9.50: D. Dózsa—Gördülőcsapágygyári Vasas (f), 11.05: Gördülőcsapágygyári Vasas—D. Allomás Lokomotív (n). Megyei bajnoki mérkőzések.

VERESÉGET SZENVEDTT A D. KINIZSI NŐI KÉZILABDA CSAPATA

Tegnap délután a Postás pályán játszották le a Győri Vasas—D. Kinizsi országos női kézilabda bajnoki mérkőzést. A győriek pontosabb adogatással és gyorsabb játékkal 6:3 (3:0) arányban győztek. A debrecniek góllját Homola (2) és Rapine tőltötte.

GARAI SÁNDOR SZÉP GYŐZELME A LONDONI NEMZETKÖZI ATLETIKAI VERSENYEN

A londoni White City-stadionban szombaton délután 28.000 néző jelenlétében került sor arra a nemzetközi atlétikai versenyre, amelyen magyar sportolók is indultak.

120 yard gát: 1. Hildreth (angol) 14.8 mp. 3. Rétvári (magyar) 15 mp. 440 yard gát: 1. Calbreath (amerikai) 52.2 mp. 3. Botár (magyar) 54.1 mp.

880 yard síkfutás: 1. Henderson (angol) 1:51.7 p. 2. Barkányi (magyar) 1:52.1 p. 4. Tanai (magyar) 1:53.2 p.

Kalapacsvetés: 1. Ikbal (pakisztáni) 58.90 m. 2. Németh Imre (magyar) 57.07 m.

1 mérföld: 1. Wood (angol) 4:04.8 p. 2. Tábori (magyar) 4:05.2 p. 3. mérföld: 1. Garai (magyar) 15.44

MOZIK MÜSORA

VIG: Ma délelőtt 11 órakor: 1 Ft-os helyárrakkal; Twyst Olivér, délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Törvényen kívüli lovag. — Hétfőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Törvényen kívüli lovag.

BÉKE: Ma délelőtt 11 órakor: 1 Ft-os helyárrakkal; Tancsosi, délután háromnegyed 2, 4, 6, 8 órakor: Senki nem tud semmit. — Hétfőn háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Senki nem tud semmit.

METEOR: Ma délelőtt 10 órakor: 1 Ft-os helyárrakkal; Twyst Olivér, délután háromnegyed 3, 5, egyenyed 8 órakor: Senki nem tud semmit. — Hétfőn háromnegyed 3, 5, egyenyed 8 órakor: Törvényen kívüli lovag.

HIRADO: Ma délelőtt 9 és 11 órakor: Ifjú Garda 1. 1 Ft-os helyárrakkal, délután 2, 4, 6, 8 órakor: Maximka. — Hétfőn: délelőtt 10, 12, 2 órakor: Törvényen kívüli lovag, délután 4, 6, 8 órakor: Maximka.

FOSZUTH: Ma 5 órakor: Őrs a hegyekben, 7 órakor: Fehér homály.

PETŐFI KERT: Ma este fél 9 órakor: Őrs a hegyekben. — Hétfőn este fél 9 órakor: Civil a pályán.

STADION KERT: este fél 9 órakor: Törvényen kívüli lovag. — Hétfőn este fél 9 órakor: Senki nem tud semmit.

METEOR KERT: Ma este fél 9 órakor: Senki nem tud semmit. — Hétfőn este fél 9 órakor: Törvényen kívüli lovag.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Biharmegyei Pártbizottságának lapja Szerkesztő: a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: BARCSI GYULA Szerkesztője: Debrecen Tóthfalu-tér 10 Szabadság Lapnyomda Vállalat

Vonatok menetrendje az ünnepi vásáron

A vásár alkalmából a közlekedés- és postaügyi miniszterium 50 számozott vasúti utazási kedvezményt biztosított. Az autóbuszokra 25 százalékos az utazási kedvezmény. A teljes áron megvásárolt vasúti jegy a vásáron történő bejegyeztetés után visszafelé is érvényes. Az autóbuszokra külön kell megvásárolni a jegyet mind a vásárra, mint a visszautazásnál, s mindkét útra 25 százalékos az utazási kedvezmény.

A vásárra induló, illetve innen visszafelé induló vonatok menetrendje a következő:

A vásárra utazásnál:	
Téglásról	6.03-kor
Nyiradonyból	5.48-kor
Nyírmártonfalváról	5.54-kor
Nyírbrányból	6.10-kor
Nagyfőtől	5.12-kor
Nagykerékiből	4.21-kor
Biharkeresztesről	3.42-kor
Biharnagybajomból	4.11-kor
Püspökácsfőből	5.16 és 5.38-kor
Nádudvarról	5.00 és 5.28-kor
Egyekről	5.08-kor
Hajdúszámonból	4.17-kor

VISSZAFELE DEBRECENBŐL INDUL:

Téglás felé	14.15-kor, 16.54-kor, 22.07-kor.
Nyiradony felé	14.33-kor, 17.55-kor, 22.15-kor.
Nyírmártonfalva felé	14.45-kor.
Nyírbrány felé	14.25-kor, 18.05-kor, 22.25-kor.
Nagyfőt felé	14.40-kor, 17.55-kor.
Nagykerék felé	15.05-kor, 18.20.
Biharkeresztes, Nagybjajom, Pladány, Nádudvar felé	13.50-kor, 17.15-kor, 22.20.
Egyek felé	18.00.
Hajdúnánás felé	14.35-kor, 17.20-kor.

DEBRECENI Villamosvasút felvezet a fiatal gépjárműtechnikus fiatalokkal bíró gépjármű és villanyszerelő. Jelenkezés műszaki osztálynál, Salétrom utca 3.

AH DEBRECENI Sütőipari Vállalat 8 általános osztályú és legalább közepes tanulmányi eredménnyel fiúkat a sütőipari szakmába tanulónak felvezet. Jelenkezni a vállalat szemlélyeti előadójánál, Debrecen, Nyil utca 73/79.

AH ALLAMI gazdaság szikái üzemességébe dinnye hagyma, csemetegengéri és egyéb termények szedéséhez 15 éven felüli munkások kereset. Jelenkezés 16-án, hétfőn reggel 6 órakor Sziklós.

AH ASZTALOS szakmunkásokat azonnali belépéssel felvezet Debrecen Tanács Faipari Vállalat, Debrecen, Kishygyesi út 13.

AH FÜRESZÜZEMI segéd-munkásokat felvezetünk dígyőri, felnémeti és szilvásvárad üzemünk részére. Északmagyarországi Fűrésztelek, Bővel felvezetést a Debreceni Bútorgyárban Balási elvtárs ad.

AH SZAKMÁBAN jártas anyagkiadót azonnali belépéssel felvezet a XIII-as számú Autójavító Vállalat, Debrecen, Szabadság útja 27. szám.

AH NIKOTINSAKOK trágyázási célra elad tsz. nek és dolgozó parasztoknak a Debreceni Dohánygyár mázsánként 4 frtos egységben.

AH Jó kereseti lehetőséggel közműveket és segéd-munkásokat felvezetünk, Debreceni Épületjavító és Karbantartó Vállalat, Teleki utca 57.

AH 31/2. Építőipari Vállalathoz segéd-munkások jelentkezhetnek. Berente, Kazincbarcika, Budapest, Debrecen munkahelyeire. Jó kereseti lehetőség, 200 Ft toborzási jutalom. Női munkások is jelentkezhetnek. Szállás, étkezés biztosítva. A vállalat 10 százezer forintot fizet keresetén felül. Jelenkezni a helyi tanácsoknál, Debrecenben Vörös Hadsereg útja 36. alatt Toborzó Irodánál, Teleki utca 57.

AH KUBIKOSOKAT és segéd-munkásokat préséggel mellé felvezetünk. Munkahelyek Debrecen és vidéki téglagyári telepeknél. Ugy a kubikosoknál, mint a segéd-munkásoknál, jó kereseti lehetőség. Biztosítva van: szociális juttatás, valamint kedvezményes hazautazás, 4 hetenkénti utazás megértése, vidéki-telek igazolás után 6, illetve 10 frt költségtérítést pótlék Jelenkezni: Külső-vásártér 9. szám személyzeti osztálynál.

AH HAJDÚ-BIHARMEGYEI Táborzó és Építő Vállalat kerékgyártó, lakatos, kőműves, ác, asztalos és festő szakmunkásokat, valamint segéd-munkásokat, úgy helybeli, mint vidéki munkákra felvezet, 10, illetve 6 forintos különjélti pótlék a családfenntartók részére biztosítja. Jelenkezni lehet Debrecen Széchenyi utca 33. szám alatt.

AH OHATI Állami Gazdaság keres többéves gyakorlattal rendelkező anyagkiadót, felvétel beruházási előadót, népművelő és üzemegységi adminisztrátort. Készlet irrott önleltérít a gazdaság főkönyvelője címére kitöltendő Utolsó posta: Opatuzsatiakos.

AH ARKUSI Állami Gazdaság, Hortobágyi Halastó gyárlakossal rendelkező szerelő szakmunkásokat azonnali felvezet. Felvétel a gazdaságban.

AH A HAJDÚ-BIHARMEGYEI Kéményseprő Vállalat debreceni és vidéki munkáira jelentkező segéd-munkásokat felvezet. Jelenkezés munkakönyvvel együtt a vállalat központjában, Debrecen, Timár utca 31. szám. A segéd-munkások kellő szakmai gyakorlat után átkepzés tanfolyamon vesznek részt, amelynek elvégzése után szakmunkási minősítést kapnak.

AH JÓ kereseti lehetőséggel asztalossegédet felvezet az asztalosüzem. Keressze gy utca 1. Eprekerti-fatele.

AH SZOBA, konyha, kamara lakásokat elcserelem nagyobb speizossal, vagy készpénzzel Dobó utca 23.

AH HASZNÁLT hálószoba bútor 6000-ért eladó. Ruyter utca 62. Szabadságtétele.

AH SZŐLŐPRÉST, darálót Járkaban keresek megvételre. Füst Sándor u. 42. 1/3. ajtó.

AH 70x130-as használt ablakok üveggel eladók, Ceulka utca 11.

AH BORNEMISSZA utca 14. számú ház (Széchenyi-ker) felérsze sürgősen eladó beköltözhető.

AH KET darab ruhásszekrény, 1 darab gyermekágy eladó. Szilá, Csapo utca 1. jobb lépcső 1.

AH SOVÁNY sertés, furfókád, permetezőgép, lóra három eladó, Kender u. 3.

AH BEKÖLTÖZETHető családi ház és erős mécsfalú eladók, Rigó utca 25.

AH ELADÓ egy kis családi ház beköltözhető lakással, Egytelkert u. 72. (Baldogkert).

AH ELADÓ Dobó utca 10. számú ház és egy 100-as Sachs motorkerékpár megtekinthető ugyanott.

AH FIZIKAI munkára férfi munkanélit felvezet a MEH Vállalat, Külsővásártér 3. szám.

HÍREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRAS. Délnyugat felől felhősödés és fóképp a délutáni órákban több helyen záporosodás, zivatar. Időnként élénk déli, délnyugati szél. Tovább tart a meleg idő. Várható hőmérsékleti értékek vasárnap reggel 15—18, délelben 30—33 fok között.

IPARI TANULOK jelentkezhetnek traktorosgépész iskolára nyíregyházi és makói intézetekhez. Fiúk, akik 1936—37 évben születtek. Iskolai végzettség 6 általános iskola. Tanulmányi idő mérsékel. Befejezése után a megye területére lesznek elhelyezve. Jelenkezni minden tanácsnál, toborzási felületnél, Debrecenben Toborzó Irodán, Vörös Hadsereg útja 36. alatt.

HANGERŐSÍTŐT, MIKROFONT, HANGSZORÓT, keskeny filmvetítőt szállít

RAFILM

Debrecen, Vörös Hadsereg útja 27. Eladás javítás — hangosítás. Kérjen árajánlatot.

FIGYELEM!

Felhívjuk vevő közönségünk figyelmét, hogy üzletünket a Vidám Vásár alkalmával augusztus 20. és 21-én nyitva tartjuk. BIZOMNÁNYI ARNYHAZ VALLALAT, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 9. szám.

AUGUSZTUS 21-én különvonat indul: Miskolc—Lillafüredre. Résztvevői díj, 29.90, jegyek IBUSZ-nál váltathatók.

FELNÖTTEK Állami Gép- és Gyorsíró, Irodakezelői Szakiskolájában felvételeire Jelenkezés Vörös Hadsereg útja 58.

MEGHALT JUHASZ JOZSEFNE VEZETŐ ÖVONÓ. Tegnap fél 9-kor meghalt Juhász Józsefné vezető övönő, a város népszerű Pirokka néni. Negyven évi pedagógus pályafutása ért véget ezzel és több tízezer óvodás gyermek nevelése távozott közülünk. Nagy vesztésége érte halálával oktatásunkat is. Temetése kedden délután 3 órakor lesz.

AZ AUGUSZTUS 20-i műsoros este, balok megrendezéséhez, még ha a rendezvények belépődíjmentesek is — szükséges a városi tanács népművelési osztályának engedélye. Az engedély díjtalan. A rendező szervezetek hétfőn és szerdán délelőtt az esetleges műsorok közléseivel kérjék ki az engedélyt a népművelési osztálytól.

AZ ALKOTMÁNY UNNEPEN a munkás-paraszti találkozó színhelyének kijelölése a Nagyerdőn kedden délután 2 órakor lesz a Víztoronynál. A találkozóhoz résztvevő üzemek és vállalatok megbízottait itt gyülekezzenek.

Ünnepi Vásár AUGUSZTUS 20-21

DEBRECENBEN

CSÖKA, ÉRJA Hajdú Községünk nagy lelkes augusztus találkozóra zeti tagok parasztoik ne maradjától, az Ors Baromiföld kásától. A legutó bizonnyitól nyek, hogy hetjük meg kotmányun ülésen előz zetek verse számolt bel elnök elvtárs és takarmá telezetségek rok terme teljesítette. Másodiknak díknak a kezett tagsó lést és a b

KÖRKÖTÖGEPET, sikló, tőgépet 8—10-est keresek megvételre, Lehoczky, Hatvan utca 53.

NEGY darab hathónapos kornwald koca eladó, Péterfia u. 21. Szabó.

KÉT egyetemista leány lakást kaphat, Vendég u. 79. sz.

ACEL utca 9. számú ház és gyümölcsös eladó.

BLADO Gólya utca 3. számú ház beköltözhető.

KIADO 18 hold föld tanárvall, Nagycsere 115. Fr. deklódni Kiss Iászlónál, Kuruc utca 112.

KORNWALD berkisri kőhónapos malacok, négyelőerős Hofher stabilizátor 350-es szalagfűző, 500-kg oldalakocsis motorkerékpár eladó. Bajcsy-Zsilinszky u.

NEGY darab 180 kg-os hízottsertés eladó, Ovoda utca 14.

ELCSERELEM egy szoba, konyha házfelügyeleti lakással hasonlóval a környéken, Hatvan utca 1. I. kapu.

SPEIZABLAK üveggel jó állapotban eladó, Jókai u. 46. sz.

HAZHELY azonnali eladó, Szabadságtétele, Pogány utca 3. szám.

EGY szőlőpré, egy darálót, putonnyal eladó, Kigó utca 39.

JOKARBAN lévő zongorát bárbe veszek, cím: Szabadság útja 12. emelet.

JOKARBAN lévő 100 literes kosaras szőlőprést megvételre keresek. Cím: Kőlcsey utca 13. Debrecen.

ZONGORA Schmidt gyártmányú, kisbocanádi mércsaládok eladók, Bundi u. 15. sz., délután négytől.

GYOSZERESZ kis családi vagy fél ház keres részlet fizetésre. Részletből bizonyos összeget befizet — Gyurcsik Antal Hadházi utca 84.

FOZÓ mindenest felvezet szeptember 1-re Vörös Hadsereg útja 38.

250x350-es gyapjú, nyírtott hűtlé szőnyeg eladó. Vigkedvő M. u. 55.

EGY kombinált szekrény fényezett eladó, Bem tér 2., hátul az udvarban.

BEKÖLTÖZETHető családi ház nagy telekkel, ebédőbútor sürgősen eladó, Korpónai u. 8.

ELCSERELEM szoba, konyha, speizomat rá van, gáz nélkül is. Agárdy utca 10.

ELCSERELEM házfelügyeleti lakószobát belvárosi kétszobással, Beloiannisz utca 4.

ELCSERELEM gyönyörű, önállóan lakott villa jószágtartásos, Bocskai-kerületi lakószobát, debrecenért. Levas.

EGESZ háloszobabútor eladó, Gorkij-fasor 4. sz. HANGULATASZTAL, vtrágállványok, előszobafalutükör, üst fűzház eladó, Arany J. u. 55.

ÜNNEP

XI EVFOL

ÜNNEP

A G

Kovács Ságvári

Termelő megfogadta 20-ára, alk tisztelőre kenyér- és tés, marha romfi beac

Az a cél hogy a nag kenyeret e

Ha

Csökka, É

Érja Hajdú

Községünk nagy lelkes

augusztus találkozóra

zeti tagok parasztoik

ne maradjától, az Ors

Baromiföld kásától.

A legutó bizonnyitól

nyek, hogy hetjük meg

kotmányun ülésen előz

zetek verse számolt bel

elnök elvtárs és takarmá

telezetségek rok terme

teljesítette. Másodiknak

díknak a kezett tagsó

lést és a b

Csapó G

Sütőipari

nek dolgoz

Mi is a

méltóképp

augusztus

napiját. A

felajánlást

gogy teljes

kezünk dol

kenyérrel

zony az e

ment vala

az új li

ugyanolya

sütni, min

.....

Az o

A puszt